

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravljenstvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošča do odpovedi. — Udje "Katol. tiskovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravljenstvo: Koroška cesta štev. 5, vspremja naročnino, inserati v reklamaciji.

Za inserate se plačuje od enostopne petitrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zutraj. — Ne zaprte reklamacije so počitnice proste.

Pred novim letom.

Leto, polno dela in bojev, se umika. Nismo hodili poti strahopetcev in zaspancev. Kjer je bilo treba dela, smo krepko pomagali, kjer je bilo treba boja, smo pogumno udarili. Svojega lica nismo licemersko kremžili, ampak kdor nam je pogledal v obraz in v oči, zaznal je, kdo smo in kaj hočemo. Odkriti nasprotniki so besneli proti nam, politični licemerci so se hudovali nad nami, vendar mi smo šli svojo pot brezobzirno naprej.

Tako bo ostalo tudi v bodoče! Kdor je sovražnik verskega in gospodarskega liberalizma, kdor spozna pogubnost socialdemokratskih naukov, komur se noče nemčurske neznačajnosti, komur se studi neodkritost in dvorenost političnih licemercov, naj gre z nami! Naša pot bo oblegana od sovražnikov, bojevnam ne bo manjkalo, a tudi uspehov in zmag ne! Kdor je pošten in pogumen, naj gre tudi v novem letu z nami!

Nismo najeto glasilo kake politične stranke, ampak prosti in neodvisni smo na vse strani. Naša naloga pa je, da prostovoljno služimo koristim slovenskega kmečkega ljudstva na Slovenskem Stajerju, naj si bodo kmetje, viničarji, hlapci ali drugi poljedelski delavci. In ker vidimo in spoznamo v sedanji Kmečki zvezi ono stranko, ki pošteno misli z našim ljudstvom, koje program se popolnoma krije z našimi načeli, za to podpiramo to stranko in jo bomo tudi v bodoče. Kjer vidimo odkritosrečne priatelje našega ljudstva, tam bomo vedno sodelovali, kjer sluttimo in vidimo sovražnike, tam nas boste našli kot neutrašene bojevnike. Noben pristaš Kmečke zveze naj torej v novem letu ne manjka med našimi naročniki. Nasel bo v nas zveste, pogumne zaveznike ter odkritosrečne priatelje.

Pred novimi deželnozborskimi volivami stojimo. Vršile se bodo začetkom drugega četrletja v prihodnjem letu. Denimo, da tudi z enim nasprotnikom sklene Kmečka zveza primirje, vendar še bo treba boja proti trem sovražnim vrstam. V volilnih bojih je najboljše in najostrejše orožje zelo razširjen list. Ce hoteče torej zmago Kmečke stranke na celi črti, skrbeti morate tudi za veliko razširjenost "Slovenskega Gospodarja", ki verno služi kmečki stvari. Ž njim v roki boste zmagovali. Na delo torej, da ga sedaj ob novem letu razširite med sosedi in znanci.

V mnogočem bo "Slovenski Gospodar" lahko drugo leto postal obširnejši in pozornejši. Mnogo de-

la, posebno pa odbijanje napadov, bo lahko prevzela z novim letom "Straža." Vsak napad se mora hitro odbiti, in to bo "Straža" lahko izvrševala, ker bo izhajala trikrat na teden. S tem bo dobil "Slovenski Gospodar" prostora za stvarno tvarino in še bo lažje služil svojemu namenu kot dosedaj. Samoposebi pa se razume, da bo "Slovenski Gospodar" tudi glede odbijanja napadov na svojem mestu, kadar in kjer bo le treba. Listova zgodovina je porok, da tudi v prihodnje ne bomo zbežali in se uklonili pred nikomur.

Toda četudi je kak list izbornno pisan in četudi zastopa dobro stvar, vendar razširiti ga morejo samo njegovi prijatelji z neumorno agitacijo. Sedaj ob novem letu je čas za agitacijo. Pripeljite v naš tabor nove naročnike. Kesali se ne bodo!

Program listu ostane kakor doslej. Nastopali bomo brez strahu, pisali živahno. Za raznovrstnost v listu pa bodo zopet skrbeli naši vrli mnogobrojni dopisniki. Njim smo največ zahvale dolžni za krasen napredok našega lista. To zahvalo jim javno izročamo ter jih prosimo nadaljnega sodelovanja, stvari v korist, njim samim v notranje veselje in zadoščenje.

Sedaj smo najbolj razširjen slovenski list na Slovenskem Stajerju. Upamo, da se število naših naročnikov pomnoži. Svoj up stavimo na marljivo agitacijo svojih prijateljev.

"Slovenski Gospodar" stane na leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Denar se naj pošilja na naslov: Upravljenstvo "Slov. Gospodar", Maribor. Stari naročniki naj zapišejo opombo, da so starci, novi, da so novi naročniki.

Zelo se je priljubila ljudstvu priloga "Gospodarske Novice." Tudi prihodnje leto bodo jo dobivali "Gospodarjevi" naročniki kakor dosedaj vsakih štirinajst dni brezplačno. Vsebina "Novicam" pa še bo zanimivejša in tehtnejša, ker smo si pridobili novih strokovnjaka naobraženih sodelovalcev. Tudi takoj nam velja načelo: Ne nazaj, ampak povsod naprej!

Na svidenje! Srečno novo leto!

Politični ogled.

O položaju. Kakor je to običajno, se bavijo vsi večji listi v posebnih božičnih člankih o notranjem in zunanjem stanju naše avstrijske politike. V državnem zboru so se zboljšale razmere, ki omogo-

Vsi ti in še mnogo drugih bilo je odlikovanih in javno pohvaljenih.

Po 12letni mirni dobi bila je 5. julija leta 1878 mobilizirana rezerva 47. polka, obstoječa iz 4. in 5. bataljona, in bila, tekmo osmih dni popolnoma pravljena za vojsko. Par dni pozneje odpeljala sta se omenjena bataljona po železnici do Oseka, kjer je bil 13. zbor. Dodeljena bila sta tretji gorski brigadi, oziroma šesti peški diviziji, koji je zapovedoval podmaršal plem. Tegethoff.

Dne 30. julija prekoračile so avstrijske čete po vojnem mostu pri Brodu Savo.

V okraju Doboj je prejel polkovnik plem. Kinart, kot poveljnik 47. rezervnega polka, povelje, razpostaviti oba bataljona v podporo desnega krila glavne kolone.

Dne 5. avgusta dospeli so v okraj Koglevice in nato v Maglaj, kjer so slišali prve strele sovražnih topničarjev, ki pa so jih pozdravili z velikim navdušenjem. Protiv tretji uri popoldne počile so že prve puške sovražnih kozakov na desno okrilje razpostavljenih avstrijskih čet, kjer sta bila dodeljena tudi 4. in 5. bataljon 47. rezervnega polka. Kritična bila je lega in druge okolščine na bojišču, vendar pa so se po prav malo časa trajajoči bitki pričeli umikati kozaki.

Ko je polkovnik plem. Kinart to videl, je zapovedal trobiti "naprej!" in kljub temu, da so kroglice padale kot toča, so kmalu dospeli do reke Bozne. Tu so pokrivala tla trupla mrtvih in ranjenih Kozakov, dosti pa jih je poplavila tudi globoka Bozna. Naši oddelki so ugrabili dve zastavi, dosti orožja in streliva. Od 47. polka bil je tu eden smrtno zadet, eden pa težko ranjen. Enako godilo se je sovražniku tudi v srednjem in levem okrilju.

Ko je polkovnik plem. Kinart to videl, je zapovedal trobiti "naprej!" in kljub temu, da so kroglice padale kot toča, so kmalu dospeli do reke Bozne. Tu so pokrivala tla trupla mrtvih in ranjenih Kozakov, dosti pa jih je poplavila tudi globoka Bozna. Naši oddelki so ugrabili dve zastavi, dosti orožja in streliva. Od 47. polka bil je tu eden smrtno zadet, eden pa težko ranjen. Enako godilo se je sovražniku tudi v srednjem in levem okrilju.

Ko je polkovnik plem. Kinart to videl, je zapovedal trobiti "naprej!" in kljub temu, da so kroglice padale kot toča, so kmalu dospeli do reke Bozne. Tu so pokrivala tla trupla mrtvih in ranjenih Kozakov, dosti pa jih je poplavila tudi globoka Bozna. Naši oddelki so ugrabili dve zastavi, dosti orožja in streliva. Od 47. polka bil je tu eden smrtno zadet, eden pa težko ranjen. Enako godilo se je sovražniku tudi v srednjem in levem okrilju.

Ko je polkovnik plem. Kinart to videl, je zapovedal trobiti "naprej!" in kljub temu, da so kroglice padale kot toča, so kmalu dospeli do reke Bozne. Tu so pokrivala tla trupla mrtvih in ranjenih Kozakov, dosti pa jih je poplavila tudi globoka Bozna. Naši oddelki so ugrabili dve zastavi, dosti orožja in streliva. Od 47. polka bil je tu eden smrtno zadet, eden pa težko ranjen. Enako godilo se je sovražniku tudi v srednjem in levem okrilju.

Ko je polkovnik plem. Kinart to videl, je zapovedal trobiti "naprej!" in kljub temu, da so kroglice padale kot toča, so kmalu dospeli do reke Bozne. Tu so pokrivala tla trupla mrtvih in ranjenih Kozakov, dosti pa jih je poplavila tudi globoka Bozna. Naši oddelki so ugrabili dve zastavi, dosti orožja in streliva. Od 47. polka bil je tu eden smrtno zadet, eden pa težko ranjen. Enako godilo se je sovražniku tudi v srednjem in levem okrilju.

Ko je polkovnik plem. Kinart to videl, je zapovedal trobiti "naprej!" in kljub temu, da so kroglice padale kot toča, so kmalu dospeli do reke Bozne. Tu so pokrivala tla trupla mrtvih in ranjenih Kozakov, dosti pa jih je poplavila tudi globoka Bozna. Naši oddelki so ugrabili dve zastavi, dosti orožja in streliva. Od 47. polka bil je tu eden smrtno zadet, eden pa težko ranjen. Enako godilo se je sovražniku tudi v srednjem in levem okrilju.

Ko je polkovnik plem. Kinart to videl, je zapovedal trobiti "naprej!" in kljub temu, da so kroglice padale kot toča, so kmalu dospeli do reke Bozne. Tu so pokrivala tla trupla mrtvih in ranjenih Kozakov, dosti pa jih je poplavila tudi globoka Bozna. Naši oddelki so ugrabili dve zastavi, dosti orožja in streliva. Od 47. polka bil je tu eden smrtno zadet, eden pa težko ranjen. Enako godilo se je sovražniku tudi v srednjem in levem okrilju.

Ko je polkovnik plem. Kinart to videl, je zapovedal trobiti "naprej!" in kljub temu, da so kroglice padale kot toča, so kmalu dospeli do reke Bozne. Tu so pokrivala tla trupla mrtvih in ranjenih Kozakov, dosti pa jih je poplavila tudi globoka Bozna. Naši oddelki so ugrabili dve zastavi, dosti orožja in streliva. Od 47. polka bil je tu eden smrtno zadet, eden pa težko ranjen. Enako godilo se je sovražniku tudi v srednjem in levem okrilju.

Ko je polkovnik plem. Kinart to videl, je zapovedal trobiti "naprej!" in kljub temu, da so kroglice padale kot toča, so kmalu dospeli do reke Bozne. Tu so pokrivala tla trupla mrtvih in ranjenih Kozakov, dosti pa jih je poplavila tudi globoka Bozna. Naši oddelki so ugrabili dve zastavi, dosti orožja in streliva. Od 47. polka bil je tu eden smrtno zadet, eden pa težko ranjen. Enako godilo se je sovražniku tudi v srednjem in levem okrilju.

Ko je polkovnik plem. Kinart to videl, je zapovedal trobiti "naprej!" in kljub temu, da so kroglice padale kot toča, so kmalu dospeli do reke Bozne. Tu so pokrivala tla trupla mrtvih in ranjenih Kozakov, dosti pa jih je poplavila tudi globoka Bozna. Naši oddelki so ugrabili dve zastavi, dosti orožja in streliva. Od 47. polka bil je tu eden smrtno zadet, eden pa težko ranjen. Enako godilo se je sovražniku tudi v srednjem in levem okrilju.

Ko je polkovnik plem. Kinart to videl, je zapovedal trobiti "naprej!" in kljub temu, da so kroglice padale kot toča, so kmalu dospeli do reke Bozne. Tu so pokrivala tla trupla mrtvih in ranjenih Kozakov, dosti pa jih je poplavila tudi globoka Bozna. Naši oddelki so ugrabili dve zastavi, dosti orožja in streliva. Od 47. polka bil je tu eden smrtno zadet, eden pa težko ranjen. Enako godilo se je sovražniku tudi v srednjem in levem okrilju.

Ko je polkovnik plem. Kinart to videl, je zapovedal trobiti "naprej!" in kljub temu, da so kroglice padale kot toča, so kmalu dospeli do reke Bozne. Tu so pokrivala tla trupla mrtvih in ranjenih Kozakov, dosti pa jih je poplavila tudi globoka Bozna. Naši oddelki so ugrabili dve zastavi, dosti orožja in streliva. Od 47. polka bil je tu eden smrtno zadet, eden pa težko ranjen. Enako godilo se je sovražniku tudi v srednjem in levem okrilju.

Ko je polkovnik plem. Kinart to videl, je zapovedal trobiti "naprej!" in kljub temu, da so kroglice padale kot toča, so kmalu dospeli do reke Bozne. Tu so pokrivala tla trupla mrtvih in ranjenih Kozakov, dosti pa jih je poplavila tudi globoka Bozna. Naši oddelki so ugrabili dve zastavi, dosti orožja in streliva. Od 47. polka bil je tu eden smrtno zadet, eden pa težko ranjen. Enako godilo se je sovražniku tudi v srednjem in levem okrilju.

Ko je polkovnik plem. Kinart to videl, je zapovedal trobiti "naprej!" in kljub temu, da so kroglice padale kot toča, so kmalu dospeli do reke Bozne. Tu so pokrivala tla trupla mrtvih in ranjenih Kozakov, dosti pa jih je poplavila tudi globoka Bozna. Naši oddelki so ugrabili dve zastavi, dosti orožja in streliva. Od 47. polka bil je tu eden smrtno zadet, eden pa težko ranjen. Enako godilo se je sovražniku tudi v srednjem in levem okrilju.

Ko je polkovnik plem. Kinart to videl, je zapovedal trobiti "naprej!" in kljub temu, da so kroglice padale kot toča, so kmalu dospeli do reke Bozne. Tu so pokrivala tla trupla mrtvih in ranjenih Kozakov, dosti pa jih je poplavila tudi globoka Bozna. Naši oddelki so ugrabili dve zastavi, dosti orožja in streliva. Od 47. polka bil je tu eden smrtno zadet, eden pa težko ranjen. Enako godilo se je sovražniku tudi v srednjem in levem okrilju.

Ko je polkovnik plem. Kinart to videl, je zapovedal trobiti "naprej!" in kljub temu, da so kroglice padale kot toča, so kmalu dospeli do reke Bozne. Tu so pokrivala tla trupla mrtvih in ranjenih Kozakov, dosti pa jih je poplavila tudi globoka Bozna. Naši oddelki so ugrabili dve zastavi, dosti orožja in streliva. Od 47. polka bil je tu eden smrtno zadet, eden pa težko ranjen. Enako godilo se je sovražniku tudi v srednjem in levem okrilju.

Ko je polkovnik plem. Kinart to videl, je zapovedal trobiti "naprej!" in kljub temu, da so kroglice padale kot toča, so kmalu dospeli do reke Bozne. Tu so pokrivala tla trupla mrtvih in ranjenih Kozakov, dosti pa jih je poplavila tudi globoka Bozna. Naši oddelki so ugrabili dve zastavi, dosti orožja in streliva. Od 47. polka bil je tu eden smrtno zadet, eden pa težko ranjen. Enako godilo se je sovražniku tudi v srednjem in levem okrilju.

Ko je polkovnik plem. Kinart to videl, je zapovedal trobiti "naprej!" in kljub temu, da so kroglice padale kot toča, so kmalu dospeli do reke Bozne. Tu so pokrivala tla trupla mrtvih in ranjenih Kozakov, dosti pa jih je poplavila tudi globoka Bozna. Naši oddelki so ugrabili dve zastavi, dosti orožja in streliva. Od 47. polka bil je tu eden smrtno zadet, eden pa težko ranjen. Enako godilo se je sovražniku tudi v srednjem in levem okrilju.

Ko je polkovnik plem. Kinart to videl, je zapovedal trobiti "naprej!" in kljub temu, da so kroglice padale kot toča, so kmalu dospeli do reke Bozne. Tu so pokrivala tla trupla mrtvih in ranjenih Kozakov, dosti pa jih je poplavila tudi globoka Bozna. Naši oddelki so ugrabili dve zastavi, dosti orožja in streliva. Od 47. polka bil je tu eden smrtno zadet, eden pa težko ranjen. Enako godilo se je sovražniku tudi v srednjem in levem okrilju.

Ko je polkovnik plem. Kinart to videl, je zapovedal trobiti "naprej!" in kljub temu, da so kroglice padale kot toča, so kmalu dospeli do reke Bozne. Tu so pokrivala tla trupla mrtvih in ranjenih Kozakov, dosti pa jih je poplavila tudi globoka Bozna. Naši oddelki so ugrabili dve zastavi, dosti orožja in streliva. Od 47. polka bil je tu eden smrtno zadet, eden pa težko ranjen. Enako godilo se je sovražniku tudi v srednjem in levem okrilju.

časno je svetoval Bülow diplomatičnim potom Avstriji, naj se pobota s Turčijo, in je ta pritisik na nas javil tudi Turčiji. Izredna nesramnost našega zaveznika. Avstria pa mora sedaj na celi črti iazaj. Pogajati se mora na vse strani, dati si dopasti marsikatero poniževanje, to vse pa radi tega, ker je Nemec naši državi nezvest in škodljiv zaveznik.

Na Turškem so razmre vedno bolj zamore. Imenoma je sultana vladar, a vso moč ima v rokah takozvani mladoturški odbor. Sultan se mu ne upa upirati, v deželi se odboru pokoravajo, zunanje države se odboru klanjajo in se potegujejo za njegovo naklonjenost. Znano je, da sultan ni bil niti hud, ko je naš cesar Bosno in Hercegovino razglasil svojim deželam. Saj so pravzaprav te dežele že itak skozi 30 let spadale pod avstrijsko oblast. A vstal je mladoturški odbor ter začel po Turškem vsled bosanske zadeve ljudstvo hujskati proti Avstriji. Upejal je celo bojkot proti uvažanju avstrijskega blaga. Vsakdo se je vsled tega izpraševal: Iz kakih ljudi obstoji ta mladoturški odbor. Zaznalo se je, da so mladoturški odborniki vsi prostomislici ali celo odkriti prostozidarji, ki imajo edino željo, porušiti pogloma vse altarie in prestole. V političnem in denarnem oziru pa so mladoturški odborniki popolnoma odvisni od Angleške in Ruske. Te dve državi jih plačujeta, njima Mladoturki zvesto služijo. Ni čuda, da se s sultanom ne razumejo in da pri zadnjih volitvah, ki so se vrstile pod mladoturškim uplivom, v evropski Turčiji krščanski kandidati niso mogli uspeti. Mladoturki so prodali svojo domovino tujcem, ki jih plačujejo.

Mala politična naznanila.

Dne 23. d. e. c.: Ministrski predsednik Biernerth je bil včeraj zopet od cesarja sprejet v avdijenci in sicer zaradi vojaških koncesij (popustitev) Ogrski. — Za naučnega ministra na Turškem je imenovan Ahmed Riza. — Nemški listi poročajo, da je Avstria pripravljena plačati Turčiji kot odškodnino za Bosno in Hercegovino zahtevane 4 mil. funkov. — Petrograška brzjavna agencija poroča, da se je zastopnikom Rusije pri velevlastih, ki so podpisali trgovinsko pogodbo, naročilo, da naj predložijo danes tem velevlastim okrožnico, ki govorí o naziranju ruske vlade v vprašanju balkanske konference (zborovanja). — Narodno-demokratični člani ruske dume so sklenili odložiti svoje mandate, ker so sprevideli, da ne morejo nobenih koncesij dobiti v prilog Poljakom.

Dne 24. d. e. c.: Zdravje ogrskega trgovinskega ministra Koštuta se je tako poslabšalo, da pred dvema tednoma ne bo zapustil postelje. — Delavski svet se je izjavil za vpeljavo monopolja vžigalic. Ob enem je sklenil naprositi vlado, naj se socialna zavarovalna postava še enkrat predloži delavskemu svetu. — Vojno ministrstvo je z ozirom na socialno-demokraško agitacijo omejilo vstop civilistom v vojašnice. — Indija se pripravlja na revolucijo proti Angležem. Vstaši delajo z bombami. — Pogajanja med Turčijo in Avstro-Ogrsko so se pričela v pondeljek.

Dne 25. d. e. c.: Ruski zunanj minister Izvolski bo te dni govoril o balkanskem vprašanju v duži. Izvolsky izjavlja, da bodo velevlasti aneksijo priznale. — Ogrski ministrski predsednik Wekerle je rekel, da bo koalicijsko ministrstvo v Avstriji sestavljeno do 15. jan. — V Belgradu se govorí, da pride tja 40.000 russkih prostovoljcev, med njimi 2.000 mladinci iz najboljših krogov, več generalov, 300 častnikov, 200 vseučilišnikov. — V ruski državni banki so odkrili velika poneverjenja, ki znašajo nad 120 milijonov rubljev. — Socialno-demokratične strokovne

Za posebno hrabre čine v bitki pri Žepčah so bili odlikovani računski podčastnik J. Lehman iz Lipnice, desetnik Franc Ceh iz ptujskega okraja, enoletni prostovoljec razvodnik Jak. Kramberger iz Ptuja in šest drugih podčastnikov s srebrnimi kajnami II. reda.

Dne 10. avgusta moral je polk dalje in dospel dne 15. avgusta radi goratih pokrajin po jako napornih pohodih v Bjelovec, kjer je razpostavil straže. V neposredni bližini Bjelovca bil je drugi dan sovražnik od vseh strani z velikimi izgubami premagan.

47. polk bil je kot rezerva; dospel je že po noči do Kozeljaka, kjer je med potom trčil večkrat v sovražne oddelke in sta bila od sovražnih patrulj utaja tudi dva moža.

Dne 17. avgusta dospel je 47. polk z velikim naporom v Slažuji, kjer je počival in drugi dan dne 18. avgusta proslavljal rojstni dan presvitlega cesarja Franca Jožefa I.

To je bil dan radovanja, vojaške godbe igrale so cesarsko himno in razne koračnice.

Dne 19. avg. bližale so se avstrijske čete mestu Sarajevo, kjer je po zelo napornih borbah in napadih bila bitka zmagošlavno končana. Ob 2. uri popoldne slišali so se še zadnji strelji, na kar pa je zavihrala državna zastava, okrašena z avstrijskim cesarskim orlom, katero je avstrijsko vojaštvo pozdravilo z neopisnim navdušenjem.

Ravno 20 dni je preteklo od časa, ko so prestope avstrijske čete mejo pa do pridobitve glavnega mesta Sarajevo.

organizacije v Nemčiji so izgubile okoli 80.000 članov. — Angleži in Rusi so zopet zahtevali, naj perzijski šah uvede ustavo.

Dne 26. d. e. c.: Kakor se poroča od merodajne strani, se bodo koj po novem letu zopet pričela pogajanja za trgovinsko pogodbo med Avstro-Ogrsko in Rumunijo. — Kranjski deželni zbor bo sklican najbrž 7. jan. — Na Portugalskem so dobili novo ministrstvo. Predsednik je Campos Henriquez.

Dne 27. d. e. c.: Češki „Narodni Listi“ poročajo, da namerava vlada predložiti jezikovni zakon in o razdelitvi okrožij na Češkem. — Staročeški izvrševalni odbor objavlja oklic na češko ljudstvo, naj pristopi novi staročeški politični organizaciji. — Storusinski listi poročajo, da je vlada načeloma obljubila ustanovitev rusinskega vseučilišča, da bi tako prišla v okom narodnim prepirom na vseučilišču v Lvovu. — Nek dunajski časnik poroča iz Carigrada, da je vest, da bi Avstria ponudila Turčiji za aneksijo Bosne in Hercegovine kako denarno odškodnino, neresnična.

Dne 28. d. e. c.: Na Dunaju je obolel bivši češki minister-krajan dr. Pacák. — Srbska vlada je pristala na predlog Avstro-Ogrske, da se trgovinska pogodba s Srbijo začasno podaljša za tri mesece, to je do konca marca. — Ob Drini sta bila dva avstrijska orožnika, kakor poročajo listi, od dveh srbskih kmetov napadeni. Streljala sta nazaj in oba napadalca ustreljala. — Na Dunaju se namerava ustaviti trajno češko gledališče. Naučno ministrstvo se je že pogajalo s profesorji, ki jih namerava nastaviti na laškem vseučilišču, ki bo v Tridentu. V ta namen kupi vlada tam nek boljši hotel.

Dne 29. d. e. c.: Trajno uradniško ministrstvo dobi najbrž zbornica, ko se zopet snide, ako bodo ostali brezuspešni vsi Bienerthovi poizkusni, da se stavi ustavno vlado. — Ruski general Lipovac, ki se je mudil v Belgradu, je ob svojem povratku izjavil, da napove Srbija Avstro-Ogrski najkasneje črez dva meseca vojsko. — Hrvaška vlada zahteva od ogrskega državnega zборa, da se ji izroči več poslanecv srbske samostalne stranke, ki so baje zapleteni v veterbsko zaroto. — Na perzijskega šaha je bil izvršen atentat. Napadalec je bil preoblečen v duhovnika, da je lažje prišel do šaha. Pravijo, da je šaha ranila krogla v hrbet.

Razne novice.

Kolekujte vsa pisma s kolkom: Obmejnem bratom – V pomoč.

* **Duhovske vesti.** Za kanonika lavantske škofije je imenovan č. g. Jakob Kavčič, profesor na gimnaziji v Mariboru. Iskreno čestitamo! — Predstavljena sta č. g. gg. kaplana: Franc Božiček iz Pilštanj v Pišec in Franc Planinc iz Pišec v Mozirje.

* **Izobraževalnim društvom,** ki še niste pri S. K. S. Z. v Mariboru, sklenite to takoj ter javite gori omenjeni Zvezni svoj pristop. Vsa poštena društva pod katoliško-narodno zastavo Slovenske krščansko-socialne zveze!

* **Slovenci,** kolekujte novoletna voščilna pisma in dopisnice z obmejnimi kolekmi!

* **Plačilne listke** za gostilničarje v korist obmejnega zaklada je založila Slovenska krščansko-socialna zveza v Mariboru. Somišljenike prosimo, da zahtevajo povsod te plačilne listke. Le tedaj, če bo

Presvitli cesar postal je na to fcm. Filipovič sledi brzjavko: „Zahvaljujem se vam za naklono darilo k rojstnemu dnevu in izrekam vam kar, tudi hrabrim četam za zopetne izdatne učinke, za toliko požrtvovalnost in hrabrost na bojišču moje najsrneje priznanje.“

Od moštva so se pri polastičnosti mesta Sarajevo posebno odlikovali desetnik Janez Zelenko iz Krčevine pri Ptiju, ki je bil odlikovan s srebrno kolajno I. razr., oddelkovodja Filip Walter iz St. Pavla, Jože Koller iz Lipnice in prostak Viktor Lakič iz Radgona, ki so bili odlikovani s srebrno kolajno II. razreda.

Ko je bil po bitki dosedanji poveljnik rezervnega 47. polka polkovnik Kinart imenovan poveljnik linjskega 47. polka, se je poslovil od rezervnega moštva tega polka s sledečo izjavo:

„Podčastniki in moštvo 47. polka! Ob usodepolnih in burnih dneh stal sem vam kot poveljnik na čelu, a sedaj, ko se poslavljam od vas, vam bodi za vašo hrabrost in možato neustrašenost, za vašo vstrajno in vzorno vedenje, kar ste vši v polni meri pokazali v tolikih usodepolnih in burnih trenotkih, — moje pohvalno in odkrito priznanje.“

Zahvaljujem se vam za vašo hrabro vedenje na bojišču, s katerim ste hrabri sinovi Stajerske priborili vrlemu 47. polku nove slave. Moje iskrene želje so, da pri rezervi 47. polku ta hrabrost ne premine tudi nikdar v poznejših časih, in da bi mu bila kot do sedaj tudi v prihodnje sreča takoj mila. Vsakemu posebej pa še želim, da se srečen povrne k dragim domačincem.“

obmejni sklad dobro založen, bo mogoče, obmejno delo raztegniti čez celo mejo.

* **Izobraževalnim društvom.** Ob novem letu vabimo izobraževalna društva, da izpolnijo svoje članske dolžnosti nasproti Slovenski krščansko-socialni zvezi v Mariboru. Vsako društvo se je že prepričalo, kako potrebna je osrednja zveza, in večina društev je tudi dobila to bogato poplačano, kar je morala doprinesti osrednjemu društvu. Nadalje izvršuje Zveza naloge, ki stanejo veliko gmotnih žrtev. Opozarjam samo na okolnost, da je Zveza v tem mesecu priredila pet socialnih tečajev, ki so vsi spojeni z velikimi stroški. Za to pa bi naj tudi posamezniki kakor društva sama podpirali Zvezo pridno in požrtvovalno. Načrtov, misli, veselja do dela imamo dovolj, le gmočno se godi Zvezi večkrat trda. Društva in rodoljubi, posezite tukaj s svojo roko v pomoč!

* **Mladinskim organizacijam** priporočamo obnovem letu, da agitirajo za naročnike krščansko-narodnih listov. Stajerski mladenci se naj zbirajo okoli „Načega Doma.“ Organizacije same pa naj imajo načrtočno tudi „Mladost“, potem glasilo katoliške slovenske akademische mladine „Zora“ in glasilo katoliško-narodne srednješolske mladine „Mentor.“ Vsi trije listi izhajajo v Ljubljani in bodo posebno za predavanja nudili mnogo hvaležne tvarine!

* **„Straža“** se bo imenoval list, kojega prva številka je bila zadnjemu „Gospodarju“ priložena. Izhajala bo trikrat na teden ter stala za celo leto 12 K, za pol leta 6 K, za mesec 1 K. Gmotna podlaga je utrjena in uredništvo dovolj številno, da bo zmagovalo ogromno časnikarsko delo. Pozivljamo društva in somišljenike, da naročajo list in agitirajo jan. Listi z mnogoštevilnimi naročniki so najboljše orožje v političnem, narodnem in gospodarskem delu. Liberalci delajo z vsemi sredstvi, da utrdijo in povisajo svojo gospodarsko moč. Sramota bi bila, ako bi mi za njimi zaostajali. List je na vse strani neodvisen, smer bo mu dajal konsorcij, kojemu se lahko pridruži vsak somišljenik.

* **Za Društveni dom v St. Ilju** je daroval č. g. Skamlec 10 K. Živelji posnemovalci.

* **Viničarji,** hlapci in poljedelski delavci so se lahko že v tem letu prepričali, da se je naš list edini spominjal njihovega stanu in se zanj potegoval. Niti liberalni, niti nemčurški, niti socialdemokrati listi tega niso storili. Se bolj kot dosedaj se bo naš list odslej oziral na vaše potrebe in želje. Mi želimo srečo vsem panogam kmečkega prebivalstva, torej tudi vašemu stanu. Viničarji, hlapci in poljedelski delavci pa nas naj tudi podpirajo s tem, da si naročajo naš list in pridno vanj dopisujejo.

* **Napredek** katoliškega časopisa na Kranjskem je vedno večji. Z novim letom bo prinašal „Domoljub“ vsak mesec priloga „Naš kmečki dom“, ki bo posvečen gospodarjem, gospodinjam in dekletom. V „Društveniku“ pa se bo bavil „Domoljub“ z društvenim delovanjem.

* **Deželnozborske volitve** stoje pred durmili. Vsaka stranka potrebuje močno časopisje za volilni boj. Kdor želi zmago kmečki zvezi, naj agitira za „Slovenski Gospodar“, da dobi mnogo novih naročnikov in mu vsi starci ostanejo. Kjer je navdušenje, tam so tudi uspehi, kjer je spanje, tam je smrt. Navdušeno torej na agitacijo za kmečki list.

* **Katoliška mladina.** Tudi na Poljskem se je med vseučiliščniki vzbudila katoliška zavest. Ustanovili so si krščansko-misleči akademiki društvo Polonia, ki šteje že 25 članov. Radost nas navdaja, ko vidimo pri vseh narodih, kako se ravno mladina združuje pod krščanskim praporom.

* **Orožniki.** S 1. aprilom 1909 se bodo upeljale pri orožniškem moštvo marsikatere izboljšave. Imenovanih bo izven terce 25 žandarjev postajevodjem in

Rezervni polk ostal je nato še dva meseca v Bosni in se podal na povelje presvitlega cesarja dne 28. oktobra 1878 nazaj v Maribor.

Dospievši do Kazeljaka, naznanih je tačasni generalni adjutant presvitlega cesarja podmaršal Beck novemu poveljniku rezervnega 47. polka, podpolkovniku plem. Detela, v imenu presvitlega cesarja najvišje priznanje.

Od Ogrskega Broda do Siseka pripljali so se s parnikom in od tam po železnici nazaj v Maribor, kamor so dospeli 12. nov. Vožnja po lepi Stajerski bila je zelo veličastna. Na vseh postajah je ljudstvo z burnim navdušenjem pozdravljalo hrabre domačine, v Mariboru pa je bil še posebno slovesen vsprejem.

Nadporočnik Kubinu, ki je padel na bojišču v Žepčah, je postavil 47. častniški kor na tamošnjem pokopališču dne 20. julija 1879 primeren spomenik. V Gradeu postavil je za leto 1878 spomenik padlim v tej bitki. Tudi v Mariboru na Kalvariji se nahaja spomenik, ki se je postavil na podlagi ustanove nekega polkovnika kot člana 47. polka, z nemškim napisom: „V spomin padlim vojščakom 47. polka v bitkah leta 1848, 1849, 1866 in 1878.“

V času svojega obstanka, to je od leta 1682 pa do danes, je stal 47. polk 259krat na bojišču in je padlo v teh bojih skupaj 116 častnikov, 4395 mož in bilo ranjenih 217 častnikov in 8329 mož.

100 postajevodij pa stražmojstrom. Nadalje se bo polagoma dovoljevala večjemu številu orožnikov ženitev. Doklade se dovolijo vsem imenitjem zaslужnem križevem, ne pa samo omejenemu številu kakor doslej. Povišajo se tudi doklade za hrano izven postaje.

* Iz finančne službe. Cesar je podelil višemu finančnemu svetniku in finančnemu ravnatelju v Mariboru grofu Ferrari-Occhieppo povodom njegove upokojitve naslov in značaj dvornega svetnika.

* Dve promociji. V soboto dne 19. dec. sta bila na dunajskem vsečilišču promovirana doktorjem modroslavju gospod Josip Mal, član „Danice“, zgodovinar in pesnik, ter pisatelj gospod Ivo Pregelj, bivši urednik „Zore“, slavist in germanist.

* Iz sole. Deželni šolski svet je imenoval stalnega učitelja pri Sv. Urbanu pri Ptiju France Fink okrajnim pomožnim učiteljem za okraj Maribor-oka. Stalna učiteljica v Teharjih Barbara Zupanek je stopila v začasni pokoj.

* Učiteljska mesta. Na mariborski gimnaziji je razpisano mesto učitelja za klasično filologijo, nemščino in slovenščino. Prošnje do 31. januarja. Dalje je razpisano mesto učitelja in šolskega vodje na eno-razredni ljudski šoli pri Sv. Primožu na Pohorju in na 3 razrednici v Vuženici. Prošnje do 20. januarja. Mesto stalnega ali začasnega učitelja je razpisano pri Sv. Venčeslu, p. Slovenska Bistrica. Prošnje do 31. januarja.

* S. K. S. Z. za Štajersko ima odborovo sejo dne 7. januarja v uredništvu Slov. Gospodarja. Prosimo vse gospode, da se važne seje gotovo udeleže.

* Finančna straža dobi povišanje plače, ki bo znašala za celo državo 4.000.000 K.

Mariborski okraj.

m Maribor. Tukaj je umrl dne 26. t. m. preč. o. Nazarij Schönwetter, franciškan. N. v. m. p.

m Tečaj za oskrbovanje dreves leta 1909. Tečaj, ki se vrši na mariborski vinarski in sadarski šoli, se deli v tritedenski pomladni, šestdnevni poletni in šestdnevni jesenski tečaj. Oskrbovalci dreves se zavežejo, da se dajo v okolici svojega bivališča porabiti za vsa v njihovo stroko spadajoča dela. Dnevna plača za to je 2 K s preskrbo ali 3 K brez preskrbe. Mariborski podružnici c. kr. kmetijske družbe se je naročilo, da predlaga primernega moža iz mariborskega okraja za vprijem v ta tečaj. Prošnje, opremljene s krstnim listom, naravnostnim spričevalom, šolskimi spričevali in spričevali o praktični uporabi, se morajo poslati do najkasnejše 10. jan. 1909 podružnici. Oziralo se bo pred vsem na kmete in kmečke sinove, ki imajo že praktične izkušnje v sadjarstvu. Starost naj bi bila 20–30 let. Znanje nemščine se ne zahteva. Ubožni udeleženci tečaja lahko dobijo iz deželnih sredstev podpore tri krone na dan.

m Slov. esperantski krožek v Mariboru otvoril meseca prosinca brezplačni esperantski tečaj. Kdor se ga hoče udeležiti, naj pošlje takoj svoj natančni naslov krožeku (ob mestnem parku 1. III.)

m Maribor. Služkinja Elizabeta Majer, doma od Sv. Trojice, si je v Mariboru pri Mariji Zeltener iz zaprte škrinje na prepovedan način izposodila 50 kron vredno srebrno verižico, od Elize Kidrič v Celju eno bluzo in dežnik, ter od Eme Ahačič v Celju en predpasnik. Za to delo usmiljenja je dobila tri mesece težke ječe. — Andrej Kraus, trgovski učenec pri trgovcu Susteriču, je na svojo roko prodal mnogo blaga, ne da bi o tem šef kaj vedel. Samoumevno, da je tudi denar romal v njegov žep. V zahvalo za to je dobil tri mesece težke ječe.

m Sv. Križ pri Mariboru. Pretečeno nedeljo dne 27. dec. je priredilo tukajšnje bralno društvo dobro obiskan podučen shod, na katerem je domači g. župnik v eno uro trajajočem govoru razpravljal vprašanje, zakaj ljudje izgubljajo vero. K sklepnu so mnogoštevilno zbrani navzoči soglasno izrazili svoje ogorenje nad tem, da se hoče tukaj zraven že obstoječe dobre knjižnice bralnega društva s pomočjo svobodčimiselnega dijaškega društva „Prosveta“ ustavoniti še popolnoma nepotrebno, brezbožno, protiversko knjižnico ter tako zasejati med tukajšnje verno prebivalstvo zopet nov prepir in razdor.

m Kako liberalci razumevajo logo! Pri Sv. Križu nad Mariborom obstoji že od leta 1887 bralno društvo, katero zlasti zadnja leta kaj živahno deluje tako na zabavnem, kakor na podučenem polju, kakor je gotovo citateljem „Slovenskega Gospodarja“ itak znano. Kakor slišimo, ima društvo tudi precej obširno knjižnico, katere se tamoznje prebivalstvo, posebno mladina, prav pridno poslužuje. Do leta 1906 je bilo to društvo večjel le na papirju, kajti v celiem tem času je baje od leta 1887, torej skoraj celih 20 let, priredilo le kaki dve veselici, o podučenih shodih pa sploh ni bilo ne duha ne sluga. Na občini zbor se je leto za letom zbralo 5–10 ožjih priateljev, in tako je društvo životarilo naprej. Dne 6. dec. t. l. se je, kakor je bilo brati v zadnji številki „Slovenskega Gospodarja“, solarjem priredila šolska cesarska jubilejna slavnost, pri kateri je nastopil kot slavnostni govornik gospod Šolski svetnik in profesor Fr. Hauptman iz Gradea. V svojem govoru je med drugim tudi omenil, kaj hoče on v spomin cesarjevega jubileja storiti. 200 K. daruje v ta namen, da dobijo ubogi daljni otroci to zimo opoldne toplo juho; za ta dar mu

bodo starši obdarovanih otrok gotovo vedeli dolžno hvalo. Manj sreče pa je imel gospod Šolski svetnik z drugim svojim darom, s katerim je hotel pokazati svojo vnemo in navdušenje za sloga med svojimi rojaki. Čujte in strmite! Rekel je, da hoče poskrbeti tudi za duševno hrano šoli odrasle mladine, za katero „deloma že skrbi tukajšnje bralno društvo.“ (Tako njegove lastne besede.) „Toda“, nadaljuje govornik, „to meni ne zadostuje.“ Zanimivo bi zdaj bilo slišati iz ust gospoda Šolskega svetnika tudi vzrok, zakaj mu to ne zadostuje, med tem ko mu je prej skozi 20 let zadostovalo, ko bralno društvo ni nič ali le malo storilo. Toda to je gospod Šolski svetnik modro zamolčal. Menda pa ni to vzrok, ker je društvo na odločno verskem stališču? Dejal je dalje, da daruje 200 kron za javno knjižnico, katero želi tamkaj s pomočjo društva „Prosveta“ (katerega udje so odločni svobodomisinci, torej tudi brezverci!) ustavoniti. Potem pa je navdušeno zaklical: „Bodimo složni!“ In bržkone zato, da bi sam prvi pokazal, kako mu je s slogan bridka resnica, hoče zoper že obstoječo knjižnico, ki je na zdravi, trdni, verski podlagi, ustavoniti drugo — brezversko in protiversko! Se lepše pa je to, da si je gospod Šolski svetnik v svojem nadaljnem govoru lepo napravil može občinskega zastopa in ude krajnega šolskega sveta, da tej brezbožni knjižnici preskrbijo streho. Seveda, ta dva zastopa sta od verskega tamošnjega prebivalstva naravnost zato izvoljeni in nimata nujnejšega opravila, kakor da skrbita za streho za take brezverske knjižnice. Kaj ne, g. Šolski svetnik? In javno šolsko poslopje, katero si je križevsko prebivalstvo z velikimi žrtvami postavilo v sladki nadi, da mu bodo iz istega prihajali versknaravno vzgojeni in podučeni, ne pa po brezverskem berilu zastrupljeni otroci, je menda najbolj pripravno za tako brezbožno knjižnico! Kaj ne, gospod Šolski svetnik? In taka otroška cesarska slavnost je menda najbolj primerna za take liberalne protiverske ustavne, kakor je ta nameravana vaša brezverska knjižnica! Kaj ne, gospod Šolski svetnik? Ti pa, globoko verno ljudstvo pri Sv. Križu, zdaj lepo pod mizo in tihu, potem bo pa sloga že držala! Kaj ne, gospod Šolski svetnik? Znajo pa ti liberalci posebno sloge in kompromise kovati! Hudomušneži šepetajo, da je baje gospod slavnostni govornik v svoji navdušenosti za slogan celo pozabil otročiče pozvati, da bi presvitil. jubilarju živio! zaklicali, in je kar s „Prosveto“ sklenil.

m Jarenina. Nič veselega ne zveste danes od nas, gospod urednik. Pred kratkim nas je zapustil za vselej starosta jareninskih fantov, Jože Karner, ki nam kot zvest naš pristaš ostane v trajnem spominu. Kdo se rad nanj ne spominja, ko se je kot sedemdesetletni starček, še večkrat suškal na našem gledališčem odru. In med veselim božičnim zvonjenjem glasil se je mrtvaški zvon. 6 oseb smo zagreble v enem tednu, med drugimi na Štefanovo mlaðo ženo Gajžler ter mladeniča Feliksa Likavec, katerega mati je še pred 4 dnimi tudi ležala na mrtvaškem odru. Bodи vsem zemljica lahka!

m Sv. Bolzenk v Slov. gor. Krasno božično darilo v obliki 30 K. je dobito naše katoliško slovensko izobraževalno društvo od okrajne hranilnice pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Iskrena hvala! Živel posnemovalci!

m Spodnji Gasteraj. Umrl je v graški bolnišnici Jožef Selenco. Šel si je iskat v tujino zdravja, kjer ga je dohitela dne 21. dec. ob 9/10. uru smrt. Občina je zgubila v drugič velezaslužnega moža. Počojni je bil dolgo let občinski odbornik in svetovalec, marljiv in zgleden občan, naročnik „Slovenskega Gospodarja“, ud kmetijske družbe. Velezaslužni mož ostane nam občanom v vednem spominu. Bodи mu tuja zembla lahka!

m Iz šentiljskega kolodvora. Piše se nam: Vrнем se dne 26. dec. raz mojih kratkih počitnic iz rojstne mi vasi, tako mile in drage, na kolodvor v St. Ilju, da se popeljam od tod v Maribor. Čakalnica bila je precej natlačena. pride slučajno nek mladnič ter zahteva v slovenščini vozni listek v Slov. Bistrico. Uradnik ga gleda precej časa, konečno ga vendar pozdravi z nekim „Was?“ Mladič mu ne da odgovora. Uradnik je na to res šel, kakor sem bila mnenja, po omenjeni listek, a črez nekoliko časa se vrne brez listka. Zopet vpraša mladnič, seveda v nemščini, kaj bi rád. Mladič mu odgovori povsem mirno: „Vozni listek v Slov. Bistrico!“ In — svet ne smeji se — uradnik ga še ni umel! In v tem res nemile položaju je moral prihiteti temu uradniku par gospodov na pomoč, ki so mu raztolmačili to slovensko tragedijo, in da se to baje pravi Wind-Feistritz. Take uradnike nam nastavlja južna železnica po našem slovenskem Stajerskem!

m Slov. Bistrica. Nova železnica nikakor ni po volji našim Bistričanom. Pa je tudi ta kolobocija čudna. Samo en voz ima za ljudi, tako da če jih pride malo več, pa jih ne more sprejeti. Zdaj po zimi nič ne kurijo; kdor hoče na toplem biti, si mora drva seboj prinesi in sam zakuriti, ali pa doma ostati. Lukamatija jako slabu živižga, čeravno so drva za kurjavo iz Dunaja naročili, ker pridejo bolj po ceni kot naše domače! Vozni pa na še železnici, črni konj takoj hitro, da ljudje, ki nočejo vlaka na južni železnici zamuditi, grejo rajši peš, ker je bolj „gvišno.“ In bistriški trgovci vozijo blago še vedno po stari cesti na vozovih, ki imajo pol železna in pol lesena kolesa, kakor poprej, ko še ni bilo lukamatije. Vozniki vozijo

ceneje kot železnica; ni se torej čuditi, da je bistriško domoljubje pri koncu, ako se le da kaj prihraniti. Prej tak vik, koliko dobička bo železnica prinesla celi Avstriji, da, še celo Aziju in Afriko bodo imeli hasek! Očka Štiger so vagoni, ki bodo prišli, mnogili s tisoči in vse je imelo usta odprtta, da zavživa pečena piščeta — katera so pekli očka Štiger. In za te zasluge je Kresnik poplačan; tam, kjer se začne ta cesta, ki se je sramovala iti na Črešnjevec ter se rajši prej skrila v zemljo, tam je postaja po potrebi in ta se bo imenovala zanaprej „Postaja Kresnikova.“ Ali bodo okrajni zastop tudi napis naročil, še ne veamo. Eno je gotovo. Mestna gospoda se bo lahko vozila, če železnica tudi ne bo nesla; vsakokrat mora plačati 40 v in ob novem letu bodo dobili veselo voščilo od železnice: 4000 K. In drugo je gotovo: če se napravi še ena postaja v sredini 1. km, se bo promet iz mesta „postotil.“ Tedaj bi železnica morebiti nesla! Da se je moralno ravno to pozabiti!

m Laporje. Na Stefanovo po večernicah je Simona Brgleza, ki je bil miloščinar naše župnije, ravnno pri razdeljevanju miloščine v župnijski pisarni zadela kap ter je črez dve uri previden s sv. zakramenti v Gospodu zaspal. Bil je mož blagega, tihega značaja. N. v. m. p.!

m Kat. slov. izobraževalno društvo v Laporju priredi dne 10. januarja po večernicah v stari šeli poučno zborovanje. Predaval bo g. Gorčič o raznih gospodarskih vprašanjih. Gospodarji in gospodinje, mladenci in dekleta, udeležite se vsi tega gospodarskega zborovanja!

m Sv. Andraž v Slov. gor. Zahvala. Voj. veteransku društvo pri Sv. Andražu v Slov. gor. se v teku tega leta darovali za cesarski jubilejni trak in slavnost slednje gg: dr. Kronvogel, šef dr. pokrovitelj 20 K, Mar. Gol. Mar. Gol. pri Vurberu, botra društ. zastave 30 K, IV. Kerst. Strelec, naduč. ravnatom 22 K, Jak. Klinar 33 K, Jak. Čuček, c. kr. urad. na Dunaju 10 K, Dav. Zupančič, veleposest v Ptiju, Ig. Pravdič pri Sv. Andražu v Sl. g. po 5 K, Ant. Šamperl, lov. Jož. in Neža Rolla, gostil. po 4 K, J. Kaisersberger ter. dež prid. 3 K 40 v., Ant. Ilešič ter. 3 K 20 v. Vin. Zorko c. kr. poštar, Tom. in Mar. Poš. gostil. po 3 K, Jurij Čuček gostil. Jož. Blíš. Vin. ter. ter. po 2 K 20 v., Peter Zorko društ. tajnik in hornist, Tom. Petkovič po 2 K, Al. Rižner 1 K 60 v., Fr. Simončič 1 K 20 v., Leop. Suhač Obč. P., Jan. Vojek, Fr. Ilešič, Jan. Čuček fant, po 1 K. Juri Jurtela 60 v., Kata Ilešič in Lojza Plesec po v., Vsem blagodarim darovalcem, podpornim in častnim članom izrekamo tem potom prisrčno zahvalo, ter želimo vsem srečno in veselo novo leto! Odbor. Gregor Družovič, predsednik. Peter Zorko, tajnik.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Za jubilejno šolarsko kuhinjo so daljno darovali slednji gospodji ozir. den. zavodi: Posojilnica v Celju 40 K, dr. Lesčnik, odvetnik v Št. Lenartu 10 K, Ktmar Marija, na mesto objubljenih poljskih pridelkov 6 K. Krompirja, zabele, fižole in olja so poslali ti-le gosp. posestioki v Lormjanu: Rop Janez, Gorjup Andrej, Kurnik Matevž, Potre Janez, Purgaj Marija, Jančič Anton, Koser Josip, Živko Marija, Polič Marija, Piec Jakob in Šuman Ana. Bog plati! Dalje prihodnji. Čenjeni darovalci in drugi so vabljeni, naj se potrdijo v obdobju. Začetek ob 12 uri, konec 1/4 na 1.

m Sv. Rupert v Slov. gor. V nedeljo dne 3. prosinca 1909 se bode vršila pri nas v starej šoli veselica z igro „Nežika iz Blede“, s petjem in drugo zavabo. Na mnogobrojno udeležbo vabi Odbor.

m IV. izkaz darov za „Društveni dom“ v Št. Ilju v Slov. gor. Od 8. — 28. grudna: A. Brezovnik, Vojnik 2 K, Stalno omizje pri Vogetu, Grobelno 6 K, Rajko Peršek, c. kr. profesor, Ljubljana 5 K, A. Tkavec in F. Zacherl, Ljutomer 6 K 10 v., Iv. Brozovič, stud. ir. Gradec 5 K, A. Zervnik, kaplan Idrija 2 K, K. Šeško za social. kurz, Sv. Križ pri Slatini 12 K 63 v., F. Kušar, Menges 7 K, Ant. Sparl, kaplan Planina 6 K, Jak. Kosi, kaplan Celje 132 K 50 v. kot božično darilo celjskih Slovencev, in sicer so darovali: mil. g. F. Ogradič inf. opat itd. 10 K, Iv. Kruščič 8 K, Iv. Goršek, 10 K, dr. Matija Slavščič 5 K, Peter Majdič, 20 K, Ant. Pučnik 2 K, Jak. Kosi 5 K, dr. Juro Hrašovec 5 K, K. Kardinal 3 K, Ant. Cestnik 4 K, dr. Jos. Serneč 5 K, dr. Gvid. Serneč 2 K, dr. Ant. Božič 2 K, Fr. Lončar 5 K, Iv. Vavken 3 K, Drag. Vančič 2 K, dr. Vek. Kukovec 5 K, dr. Jos. Vrečko 2 K, Vek. Spindler 1 K, R. Strmecki 2 K, M. Voh 1 K, dr. Ant. Schwab 3 K, I. Kralj 1 K, Fr. Struplji 1 K, Ant. Mirnik 1 K, Ant. Kolenc 1 K, dr. Jos. Kotnik 1 K, dr. J. Karlošek 2 K, M. Š. haščič 1 K, Ant. Kosi 1 K, dr. Lj. Filipič 2 K, dr. Lj. Stiker 1 K, Fr. Dolinar 2 K, dr. Janko Serneč 3 K, Ivan Ravnikar 1 K, N. N. 50 v. in, F. Confidenti 1 K, M. Levstik 1 K, Fr. Kranjc 1 K, Armin Gradisnik 1 K, Iv. Rebek 2 K, dr. Anton Dolar 1 K, F. Pečnik 1 K, dr. Al. Brenčič 3 K, A. Jošt 1 K, R. Volavšek 1 K — Rodoljubni celjski Slovenci, posebno č. g. Jak. Kosi-ju za požrtvovalni trud pri nabiranju, za ta krasen božični dar najlepšo bratko zahvalo! — Dalje so darovali: Vesela družba v Baumanovi gostilni v Št. Ilju 4 K, Neimejanov iz Nemčije po g. Serneč Spod. Kunota 10 K, Ad. Gril, kaplan Koprivnica 5 K, Ant. Levšin, župnik v Radomlji 5 K, dr. Jos. Marinko, c. kr. prof. Novo Mesto 10 K, „Slovenec“, Ljubljana 9 K 66 v. dr. Fr. Kovacič, prof. bogoslovja Maribor 5 K, dr. Fr. Lukman, prof. bogoslovja Maribor 2 K, Jos. Cvatek naširal v Slov. Bistrici 1 K Skupaj v tem izkazu 244 K 89 v. Vse nabrania vsota skupaj 678 K 49 v. Vsem velikodušnim, požrtvovanim rodoljubom hvala najprisrčnejša! Zliveli nasledniki! Spominjajte se ob novem letu „Društvena dom“ v Št. Ilju v Slov. gor. — Vsem pa: Sreče

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. V ljutomerski okolici se ljudje zelo pritožujejo nad netočnim dostavljanjem poštnih pošiljatev, kakor sploh zoper celo poštno upravo. Naj bi se v tem oziru nekaj uredilo.

l Ljutomer. Zadnji čas so zopet začele krožiti vesti o železniški zvezi Ljutomer-Ormož. Stvar bi se naj dognala prihodnje leto. Ko bi le ne ostalo zopet samo govorica kakor že tolkokrat.

l Ljutomer. Naš okraj je vedno bil zvest „Slov. Gosp.“. Mimogrede se je ugnjezdilo sicer med nami tudi nekaj ptujskega lističa, toda kmalu je bil razkrkan in sedaj ga imajo le isti, ki sploh za sprejemanje boljše hrane niso dozvetni. „Narodni List“ pa se sploh nikdar ni dopadel našim ljudem, ker so po okraju ljudje že poznavi delovanje njegovega urednika. Sicer se v Vučji vasi in novejši čas tudi v Radencih močno trudijo za njegovo razširjanje, toda zman. Zdravim ljudem taka hrana ne ljubi, če mu ponujajo isto tudi sladki lizuni in zviti izdajice. Prijatelji in somišljeniki, mi ohranimo zvestobo in ljubezen svojemu staremu prijatelju „Slov. Gospodarju“, izpodrinjam njegove nasprotnike in agitirajmo zanj. Vsak njegov prijatelj naj stori kaj zanj! Stevilo njegovih naročnikov naj se zopet poviša med nami!

l Sv. Jurij ob Ščavnici. Obmejni kolek v vžigalici v prid obmejnemu Slovencem prodaja pri nas edino trgovec Jožef Farkaš. Ali se drugi trgovci narodno in versko probujenega gornjeradgonsko-ljutomerskega okraja sramujejo delati za obrambo svojih obmejnih bratov? Zavedno slovensko ljudstvo, kupuj svoje potrebščine v onih trgovinah, ki se ne sramujejo v dejanju kazati svojega verskega in narodnega mišljenja, zahajaj povsod v prodajalnice, kjer dobiš obmejni kolek in vžigalice v prid obmejnemu Slovencem. Svoji k svojim!

l Gor. Radgona. Dne 30. t. m. je imel okrajni zastop plenarno sejo.

l Kapela. Našega mladeniškega sestanka, ki se je vršil dne 8. dec., so se fantje v lepem številu udeležili. Govoril je mladenič Žebot o organizaciji mladine. Navajal je tri vrste sovražnikov: slabo časopisje, liberalizem in alkohol. Jeden najgrših časopisje, ptujski „Stajerc“, zato je dolžnost vsakega vernega Slovence, da ga zatira, kjer ga more. Velika nesreča za naš narod je liberalno učiteljstvo, ker nima srca za mladino. Nasproti pa je krščansko misleče učiteljstvo pravi blagor za narod. Mi Kapelčani smo lahko z našimi učitelji zadovoljni. Najhujša nesreča za ljudstvo pa je alkohol, ki pokvari človeka dušno in telesno. Kdor se vda alkoholu, je siromak celo življenje. Mladina bi naj ne iskala zabave v alkoholu, ampak v izobrazbi. Izobrazuje se pa lahko v bralnih in izobraževalnih društvin, mladeniških in deklinskih zvezah. Pri nas že imamo Mladeniško zvezo. Želeti bi bilo, da bi si tudi dekleta ustanovila svojo Dekliško zvezo. Gospod Žebot nam je govoril vsem iz srca in le želeti bi, da bi nas še večkrat obiskal.

l Gornja Radgona. Dolgo že ni bilo nič brati v Slov. Gospodarju o gornjeradgonskem kmetskem bralnem društvu; gotovo bi si ta ali oni lahko mislili, da spi spanje pravičnega. Da temu ni tako, pač imoramo omeniti veselico, združeno s tombolo, katero je dne 27. decembra t. l. priredilo kmet. bral. društvo. Zbralo se je toliko občinstva od blizu indaleč, da so bili prostori Karbaš-ove gostilne popolnoma polni. Gotovo ni bilo nobenemu žal, da je prišel na to veselico, saj je bil vspored tako raznovrsten. Ali ni novoosnovani moški pevski zbor nad vse krasno izvajal svoje pesmi, ali še niso dolgo zvenele po naših ušesih pesmi: „Slavčku“, „Fanti na vas gredo“, „Eno devo“ itd. Res na vsporedu ni bilo boge kakih vratolomnih skladb, ali najpriprosteja pesem je lepa, ako se proizvaja tako, kakor je treba. In v tem oziru novonastopivšemu pevskemu zboru — čast! — Želeti bi le bilo, da bi se pri drugih prireditvah rajši odzval želji občinstva ter z bolj pogostim petjem razveselil ljudstvo. — Kdo se ni divil lepi igri „Najdena hči“? Ali se nismo čudili Irmu (Nežiko Osojnik), kako je udano prenašala usodo kot sužnja v Kornelijini (T. Kovačič) hiši? Kdo ni zapazil nevoščljivost in zavist suženj Afre (T. Hrašovec) in Lize (Marice Zemljic)? Gotovo ni nikdo prezrl Karatažanke Irene (N. Tomažič), kako je ljubila svojo nekdanjo prijateljico. V vsej hudobiji se nam je pokazala Solima (Anica Osojnik), ki se je pa potem zato brido pokorila. Občudovali smo Huzo (T. Zemljic) in Elmo (Kristina Pintarič), kako ste bili pravljenci vzeti in se učiti Kristusove vere. — Po igri se je vršila efektna tombola, ki je vzbudila veliko smeha in tudi marsikaterega osrečila s krasnimi dobitki. Živili igralke gornjeradgonske „Dekliške zvezze“ in pevci kmet. bral. društva! Priredite nam še v kratkem kaj tacega!

Slovenjgraški okraj.

s V Topoščici pri Soštanju je pri Juvačičevih umorila sinaha svojo taščo. Bil je že dalj časa v hiši nemir in prepri, ki je končal tako žalostno. Morilka se je takoj po izvršenem zločinu sama javila sodniji.

Zahtevajte povsod vžigalice: V korist obmejnemu Slovencem!

Konjiški okraj.

k Konjice. „Stajerc“ se deli v Konjicah v trgovinah Detitschegga, Baumanna, v trški „vekselkasi“ in okrajni hranilnici. Ali imajo ti dovoljenje za razširjanje te kuge? — Crez božične praznike je s poslopa c. kr. okrajne sodnije visela bela zastava v znamenje, da je jetnišča brez jetnika. V pondeljek so pa že pripeljali enega tička in bela zastava je šla počivat.

k Konjice. Tukajšnji okrajni glavar pl. Lehmann je nastopil vsled bolezni štirimesečni dopust. Med tem časom bo vodil okrajno glavarstvo okrajni komisar dr. Alfred pl. Ehrenwerth.

k Konjiška okolica. Pred nedavnim časom bil sem v trgovini nemškatarskega trgovca, pa mi pravi da je iz Kmečke hranilnice izginilo 30.000 K — vrakdeno ali poneverjeno. Pravim mu, če jih je kdo odnesel, je bil gotovo nemškutar, ne pa pošten slovenski kmet, in vtihnil je. No, tisto pa tako vemo, da je nemškutarjem že davno pamet vkradena. — Pretekli četrtek pred božičem pa mi jokaje pripoveduje neka kmetica s prihovske fare, da so ji v okrajni hranilnici povišali obresti za vknjižen dolg od 5% na 5½% ravno sedaj, ko je kmetu tako huda za denar, češ, po celem svetu so se obresti zvišale. Ko pa jim pravibom pa drugje dobila, pa vas plačala, tedaj so pa vsi trije uradniki prosili, naj tega nikar ne stori, saj bo po novem letu zopet po starem. Kmetje, sedaj veste, kje je treba tem ljudem stopiti na prste, da zavilijo. — Govori se, da misli tudi okrajna hranilnica spremeniti pravila po vzgledu bistriške okrajne hranilnice. Slovenski odborniki, udeležite se seje in glasujte proti!

k Št. Jernej pri Konjicah. Tu so mislili konjiški liberalci ustanoviti posojilnico iz političnih namenov, pa jim je spodelelo, ker smo kmetje spoznali, kam pes taco moli.

k Žiško bralno društvo ima na Novega leta dan po večernicah svoje občeno zborovanje z običajnim spredom. K mnogobrojni udeležbi vabi vladivo

Odbor.

Celjski okraj.

c Občina Kokarje v Savinjski dolini je sklenila soglasno oster protest proti postopanju nemških vseučiliških rektorjev nasproti slovenskim dijakom in resolucije, v katerih zahteva slovensko vseučilišče v Ljubljani; ugovarja, da bi se laško vseučilišče ustanovilo prej nego slovensko in povrh še v Trstu in odobrava opozicionalno stališče „Narodne zvezze“.

c Savinjska dolina. Po Savinjski dolini se še vedno nahajajo dvojezični napisi, tako n. pr. tudi v Mozirju. „Slovenski Gospodar“ je dne 17. grudna ožigosal „Bierhalle“ in „Hotel zur Post.“ In kaj se je doseglo s tem? V soboto dne 19. dec. je neka oseba v hotelu izjavila proti množici gostov: ja, naši so že rekli, da bodo sedaj odstranili — slovenski napis — čuje! — in ostane samo nemški, saj od kmetov tako nimajo nič! Torej samo kmet je slovenski, kaj pa pristaši Narodne stranke, ki zahajajo v gostilno, so li ti res nemčurji?

c Savinjska dolina. Življenje je čudno! Mislimo, da bo po hudi volinjih bojih trpel Slovenski Gospodar na svojem ugledu in na svojih paročnikih v naši krasni dolini. Toda ravno nasprotov! Le par mesecev je trpele slepo sovraščino, in sedaj tudi roka najhujšega nasprotnika rada sega po Vašem listu. V celjskih listih se liberalci drug drugega kadijo. Vaš list pa pripoveduje vsem, tudi domišljivim liberalnim učiteljem, ki se sedaj selijo v socialdemokratični tabor, bričko resnico. To ljudem dopade, liberalci pa se bojevaši udarcev. Slovenski Gospodar se danes v Savinjski dolini več upošteva, kakor kedaj poprej. Pa je tudi celjski okraj dobro urejevan, in novice najdemo v njem več nego v celjskih listih. Prijatelji, podpirajmo list z dopisi in agitirajmo za njega. Korajža velja!

c Mozirje. Naše kat. slov. izobraževalno društvo je imelo dne 13. t. m. svoj prvi redni občni zbor. Iz poročila tajnikovega je razvidno, da je društvo vrlo napredovalo. Že prvo leto svojega delovanja je priredilo sedem gledaliških predstav, nabavilo si je lepo knjižnico, iz katere se je prebralo blizu 1500 knjig. To je dokaz, da mladina rada čita in da se pridno izobrazuje v socialni stroki. Društvo ima pridele lante in dekleta, ki so spretni igralci, kar se je pokazalo pri zadnji igri „Milnar in njegova hči“. Društvo ima tudi svoj tamburaški zbor, ki zelo dobro uspeva. Blagajnik poroča o društvenem stanju. Društvo si je nabavilo nov gledališki oder in čitalniško opravo; vkljub temu, da je imelo veliko stroškov, ni bilo primanjkljaja. Društvo je imelo veliko dobrotnikov, ki so darovali društvu razna sredstva. V odboru za prihodnje leto so bili izvoljeni slednji: Ivan Cesar, predsednik; Matija Mrzlak, njegov namestnik; Fran Gosak, tajnik; Franc Brdovnik, njegov namestnik; Ant. Lekše, blagajnik; Fr. Strucelj, njegov namestnik; Ivan Kač, knjižničar. Pregledo-

valec računov sta Fortunat Skruba in Jurij Erzeničnik. Društvo želimo v prihodnjem letu veliko uspeha. c Rečica ob Savinji. Ustanovni shod dne 20. t. m. je pokazal, kako pametna je bila misel, ustanoviti solo kršč. socialnega stremljenja v župniji, ki je po številu duš največja v gornji Savinjski dolini. Navzlin slabemu vremenu se je zbralo nad 50 vrlih mož, mladeničev in mladenek. Počastilo nas je tudi zastopstvo izobraževalnega društva v Nazarjih, s svojim neumornim organizatorjem na čelu. Sklicatelj otvoril shod z veselo nado, da bo izginila vrzel, ki bi postala v doglednem času nevarna, če ne pogubna za našo mladino, zlasti možko. Stvar, ki se je po vsem Slovenskem sijajno obnesla, pri nas ne bo brez sada. Priprsto, pa piodenosno je gibanje in delovanje izobraževalne organizacije. Njen cilj je: iz drage nam mladine vzgojiti plemenite in izobražene, katališke in narodne, delavne in vstrajne mladeniče in mladenke. Izobraževalno društvo hoče ohraniti in gojiti v svojih članih veselje do življenja, ki je neobhodno potrebno za hravstveni in gmotni prospeh narodov. Društvo načaga delo, skrbti pa tudi za razvedrilo, uči porabiti čas, denar in duševne kot telesne moči v najboljše namene. Ker mu je smoter blagor naroda in zasebnika, zato uporablja družbo in posameznika za obrambo in napredek. Ne sili v politično gibanje, pač pa pripravlja člane za politično življenje; v tej izobraževalni šoli so tri učiteljice: črka, živa beseda in izkušnja. Novo društvo hoče pomoci, da se naše ljudstvo zave, kaj tirja od njega življenje, naj bo in ostane katoliško-verno, slovensko-narodno, telesno-zdravo, gospodarsko-trdno, sploh pa srečno. Nato pozdravi zborovalce v imenu nazarjskega bratskega društva veleidelavni p. Anzelm. Govorec o napredku izvaja: beseda napredek zahteva le dober pomen; slab napredek je nazadovanje, lažnapredek. Najimenitejši napredek pri človeku je pač: um bodi vedno bistrejši, plodovitejši, srce vedno blažje; pa tudi gmotno stanje bodi vedno ugodnejše z ozirom na drugi del našega bitja, na telo. Za vsak napredek je kajpa da treba sil, a le v slogi je moč, v skupnosti, vzajemnosti, v združenju. Vseh skupnega dela je večji, ko vsota vseh posameznega dela. Če ne budem delali roko v roki, če ne budem navduševali drug drugega, smo škmalu proč, če se pa družimo k skupnemu mišljenju in delovanju, bo naša moč velikanska. Naš narod je majhen in ubog narod, ali mogočen narod. Turške čete nas niso podjarmile, nemški naval nas je teptal, a ne potepjal, vlada nas je odrivala in pozabljala, a ostanejo jo vedno v sponiu. Toda pritiski od zunaj so tako številni in močni, da moramo slednjič omagati, če se i naš odpor ne podvoji in potroji. Mlačnost in popustljivost in medelavnost ter nesloga, to je bila dozdaj naša nesreča. Torej le vkup, le vkup, uboga gmajna, pa ne k vešalam, ne k meču, ampak k delu v izobrazbi, to se pravi k smotrenemu delu, ki dela železne roke, fikleno voljo, pa mehko in blago srce! Društvo na pravi podlagi, kat. slov. izobr. društvo! Društvo na narodni podlagi, ki jo tvorijo velikanski kameni kat. cerkvenega mišljenja in prepričanja. Tako društvo je električna luč, ki zasveti tudi v temo nezavednosti, verske in narodne. Društva vstajajo, rastejo, cvetajo: mladina dobiva pogum, strast gine, kreposti se množijo, lepa prihodnost se nam bliža. Namesto kletve — petje, namesto pijančevanja — branje, namesto tepeža — telovadba, mesto pohajkovanja delo in učenje. Stariši, vzdramite se, v društvu odložite polovico jarma — vzgojo odrašljadljine. Mladina hoče in mora biti vesela; dajmoji poštenega veselja, in izginilo bo krivopotno. Mladina čitaj, mladina poj, mladina uči se! Mladost je norost, se pravi. Jaz pa pravim: to ni povsem res. Mladost je pripravljena za norost, če ni stvari, ki bi to žilavost pri mladini obrnila v dobro smer: krepliti um, blažiti srce. Knjige, predavanja bogatijo um; petje, prijazno občevanje, lepi vzgledi pa blažijo srce. Učenje kat. slov. izobr. društva ne pozna surovnosti, kjer pa te ni, tam je blago srce doma. Vrlo torej, plemenita kat. slov. socialna četa napreduje, druži se, beri, uči se, bojuj se in zmaguj, v kar pomozí Bog in vaša požrtvovalnost. — Ko se preberi pravila, določi članarina, pristopijo malodane vsi navzoči. V odbor so izvoljeni: možje Fr. Rakun, župan; Fr. Štiglic, Ant. Turnšek, trgovca; Iv. Vajd, občinski sluga; mladenič Janko Bider, poslovodja; Ant. Jamnik in Matija Irmančnik. Društvo se pričaruji K. S. Z. v Mariboru. Dobremu začetku naj sledi najboljši konec — a se le v daljni, daljni bodočnosti!

c Dobrno. Prisiljeni smo zopet vsled nasprotne izzivanja govoriti o naših razmerah ter pokazati danes na žalosten konec politike Hazenpilovega Avguština, kakor ga imajo sedaj pred očmi dobrnski Slovenci in posilinenci. Mož jo je zavozil tako, da ga njegovi lastni pristaši preklinjajo. Dokler je imel denar in je plačeval, da je teklo po mizah, so vedno lačni in žejni povsejsilinenci lizali Avguštinovo vino in pivo in se mu prilizovali. Sedaj, ko je zmanjkal cvenka, se skoraj nikdo ne zmeni zanj. Poskrbel pa je Avguštin, da se mu še povrh smeji cela Dobrno. Bilo je dne 2. dec. in kot ognjevit fajerberkar hotel se je s svojo družbo postaviti in do siteda nahajljati pri Orozlu. Izdal je povelje: v fajerberkarsko soko ne sme noben Slovenec in tam se ne sme govoriti slovenski. Povrh ni bil Avguštin daleč proč, ko se je govorilo med povsejsilinenci, da bo ta in ta

Slovenec tisti večer tepen. Pa možkarji s Hazenpikhovim Avguštinom vred so pozabili, da je Oroz sedaj lastnina posojilnice na Dobrni. Zgodilo se nekaj, na kar Avguštin gotovo v svojem življenju ni nikdar mislil. Lastni pristaši so ga na zahtevo Slovencev morali spraviti iz sobe, kakor je tudi par sitnih fajferberov bilo postavljenih na — luf! To je bilo smeha, ko so bili v sobi namesto fajferberkarjev sami Slovenci. Sploh je bilo obnašanje nekaterih fajferberkarjev tisti dan takšno, da je načelnik Kirbisch pred časom zapustil svoje podložne. O vseh rečeh iz usmiljenja nočemo govoriti. Za Avguština pa letošnji december ni srečen. Komaj je minil teden od tistega zanj neveselega večera, moral je iti izpod Orozlove strehe, pod katero je doživel toliko veselih, nazadnje pa žalostnih ur. Prijatelj Peter Okroschnik mu je prepustil tiko kamrico, kjer sedaj premišljuje minljivost vsega posvetnega. Kakor če se utrne zvezda na nebu in pade v temo, enako je minila slavna slava Hazenpihlovega Avguština. Ko bi ne bilo tako slabo vreme, bi jokali za njim, pa saj smo pred nedavnim časom napovedali tak konec. Moralo je tako priti in prišlo je.

c Sv. Peter v Sav. dolini. V letošnjih Mohorskih večernicah opisuje kako zanimivo pisatelj vodstvo občine in posojilnice v vasi Smarjeta na Kranjskem. Vodstvo je bilo namreč v rokah naprednjakov, kateri so vso pozornost obračali na to, da ni denar ležal v kaki nogavici zavezani, ampak da je bil vedno živahen promet v njihovih gostinah in trgovinah. Največja skrb naprednjakov je bilo pa blagostanje občanov, in zaradi te „neizgrunta“ skrbi naprednjakov je prišla skoraj polovica najboljših posestnikov kmetov ob kmetije ter so se radi ali neradi morali podati v koče, katere so imeli za goste. Ko je bila že cela vas žritev teh „ljudskih priateljev“, se je vendar našel mož, ki je prikel pero in opisal voditelje posojilnice na prav laskav način ter je poslal svoj dopis v novino. Ko sem prebiral te vrste, mi je prišla nehote na misel naša Kmečka posojilnica, katero so v mrzlični in nervozni hitrosti osnovali naši, za napredok občine nad vse „neskrbni“ naprednjaki, kateri sestojijo iz tako lepe šestperesne detljice, namreč: iz enega kramarja, enega godca, bivšega kovača in pa bivšega piskromojstra. Dva kmeta sta pa privzeta zato k tej odlični družbi, da tvojita najspodnejša dva peresa pri detelji, da se namreč stekajo spokorne solze gornjih štirih peres na spodnja dva, kar baje njima tako ugaja. Da, srečni smo Šentpeterčani, ki imamo ne le tri, temveč celo šest tako odličnih mož v načelstvu. Tako upamo, da bodoše hitreje delali korake na potu napredka, katerega smo po mislih našega gospoda učitelja, kateri potrebni, kakor se je tudi izrazil pri nekem slavostnem govoru: da smo namreč Šentpeterčani deset let vzadi za naprednimi Gotovljani, kateri so že pred devetimi leti bili tako napredni, da so pustili, da se je hlevski gnoj raztrošen na njivi sušil, ker se na ta način dobi tako lepa in pa cena strelja. Ta napredni strokovnjak v gospodarstvu je steblo gori imenovane deteljice. Imamo pa tudi pri nas kako vsiljivo osebo, namreč Zajca, kateri pa ne mara ne tropersene njivske deteljice, se manj mu pa diši šestperesna liberalna deteljica, ampak diši mu povzročiti preobrat pri prihodnjih občinskih volitvah, da bi prišla njegova ljubezni deteljica na konja, potem bi tudi Zajc gotovo bolj mirno spal. Pa dragi bivši posili-Nemec, mi kmetje smo si dobro zapomnili vzorno gospodarstvo posilinemškega „paša“, kateremu ste takratni njegovi privrženci vse dovolili. Dragi mi kmetje, spomnim vas tukaj na pravljico o dihurju, kralju kurentine, kateri je tako modro vladal v kurjem kraljestvu, dokler se mu ni oglašila želja po petelinovi krvi. Ko se ga je pa polastila krvoloco, si ni mogel drugače pomagati kakor s tem, da je začel svoje ministre-peteline daviti in jim piti rudečo kri. Tako bi se tudi nam godilo, ako bi nad nami takšni ljudje vladali. Ker pa imamo pri nas, hvala Bogu, kmetemožkarje, na katere smo lažko ponosni, in kateri zaslužijo vse naše zaupanje, si bomo izvoluti može, kateri bodo res skrbeli za blagor lobčine, ne pa samo za velikanski promet v krčmah in šapsputkah. — Celjski liberalni listi imajo pri nas dva mlada dopisnika. To sta pomožni učitelj Žagar in dijak Filip Uratnik. Mladiča ne bodela nič dosegla.

c Sv. Peter v Savinjski dolini. Svojim počem nisem verjel, ko sem bral v dveh številkah Slovenskega Gospodarja zaporedoma, da se je vdeležil agitacije in volitve proti krščansko-mislečim možem v Grižah naš podloški Sedminek. Torej tako daleč si že dragi moj na potu napredka. Komaj sva se otresla sramotnega imena „posilinemca“, katerega sva si častno prislužila s tem, da sva bila pokorna sluga nekdanjega Lenko-paša, kateremu sva slepo pot skala nemškatarski občinski voz naprej, in že zopet delaš nove nespametnosti, ne le v domači občini, ampak hodiše po drugih okrog. Kot tvoj prijatelj te ljubezni posvarim: varuj se moj dragi, da ne bodoš bridko enkrat obžaloval. Ne vidiš nič, v kaki tovaršiji da si? Spomni se samo na bivšega kovača, sedaj poštnega hlapca. Poglej v bližnji trg! Ali si res popolnoma oslepel, da ne vidiš nič? In pa ti Fliš, vzem večernice v rok ter premisli, kako izvrstno se je godilo Stankotu v Smarjeti, ki je stradal in stradal, samo, da je Albin lahko potem v Ameriki pošteno živel za njegove pristradane denarce. Torej se enkrat

opomin za novo leto. Bodita pametna obadva, jaz sem se že spomemoval ter sem zvest pristaš Kmečke zveze, ker nemčursta sem se otresel, liberalce pa bili nečem, in to tuili Vama iz vsega srca želi: Uganita kdo.

c Št. Pavel pri Preboldu. Odlikovanje. Gospod Norbert Zanier iz St. Pavla pri Preboldu je bil sedaj meseca decembra zopet za razstavljenia vina lastnega pridelka odlikovan, in sicer na internacionalni razstavi v Presburgu na Ogrskem s prvim darilom, namreč z diplomo in zlatim častnim križem s krono; to je letos že tretje odlikovanje s prvim darilom, za kar mu iskreno čestitamo.

c Sv. Pavel pri Preboldu. Dne 2. dec. 1908 obhajala se je tukaj, kakor je že poročal „Slov. Gosp.“, jubilejna cesarska slavnost. Za Sv. Pavel pa je bila slavnost še posebno znamenita. Pred slovesno sv. mašo so se namreč po kratkem nagovoru blagoslovile dve krasni šolarski zastavi, ena za dečke, druga za deklice, kot spomin na to izvanredno slavlje. Zasluga, da so se mogle nabaviti res dve umetno izdelani zastavi, je pred vsem tukajnjega vrlega, za vse lepo in dobro vnetega gospoda nadučitelja v pokoju J. Vidica. On sam je prevzel vso skrb in trud ter začel nabirati prostovoljne prispevke pri svojih nekdajnih Šentpaveljskih učencih in prijateljih. Nabral je res lepo svoto 177 K, za kar mu naj bode na tem mestu očitno izrečena najprisrčnejša zahvala. Toda ta syota vendar še ne bi bila zadostovala za nabavo tako umetnih zastav, da jih ni dična gospa Marica dr. Videcova na Dunaju lastnoročno izdelala. Denar se je namreč porabil samo za nakup blaga in podob. Za ves njen požrtvovalni trud in za olepšanje naše veličastne cerkve vsled teh dveh zastav izrekamo ji odkrito priznanje in najtoplejšo zahvalo. Pri slovesnem blagoslavljanju so sodelovale kot kumice gospa Val. Čvenkl namesto obolele gospe mame Ane Zanier in gospa Ana Vidic, katere so pripelje zastavam krasne od njih samih kupljene trakove. S tem svojim blagim činom so zelo povzdignile celo slovesnost, in gotovo veliko pripomogle, da ostane otrokom v trajnem spominu. Najprisrčnejšo zahvalo pa moramo izreči tudi vsem blagim darovalcem in sicer: g. Anton Fischer, župnik v Mozirju, 10 K; g. dr. Franc Vidic, urednik drž. zak. na Dunaju, 10 K; g. Oton Vidic, c. kr. sodni tajnik v Celju, 10 K; g. Josip Vidic, nadučitelj v pokoju v St. Pavlu, 10 K; č. g. Mihael Plešnik, župnik v St. Pavlu, 10 K; č. g. Vinko Kolar, farni provizor v Reki, 10 K; č. g. Jernej Burkle, župnik v Dobri, 20 K; gospa grofinja Thun v St. Pavlu na letovišču, 20 K; gospod Norbert Zanier, veletrgovec v St. Pavlu, 10 K; g. Franc Plik, trgovec v St. Pavlu, 5 K; g. Rud. Potočnik, c. kr. sodni adjunkt v Idriji, 5 K; g. Janko Zotter, nadučitelj v Gomilskem, 5 K; g. Marschitz, nadučitelj v Braslovčah, 5 K; č. g. župnik Matija Skorjanc v St. Janžu na Dr. polju, 10 K; gospa Katarina Vedenik, gostilničarka v St. Pavlu, 2 K; za trakove: kumica gospa A. Zanier 20 K, kumica gospa Ana Vidic 20 K. Se enkrat najprišrčnejša zahvala in stoterni Bog plati!

c Dramlje. Razveljavilo je okrajno glavarstvo dne 11. dec. volilne imenike za nove občinske volitve. Za župana je to letos že četrti nos, ker se pusti od tajnika Jarnoviča slepo vladati. Prvi nos je župan dobil, ko je namestnija meseca julija razvijala spomladanske volitve; drugi nos, ko je okrajno glavarstvo dne 30. avg. z žandarji zabranilo, da niso prijatelji Narodne stranke izobraževalnega društva pred rojstvom zadušili; tretji nos, ko je zopet namestnija zavrgla prepoved občinskega zastopa, da ne sme prosiči kaplan za prostovoljno bernjo: četrти nos ima župan za zopet slabo sestavljene imenike. Ali nočete, oče župan, tajniku naročiti, naj rajši dobro opravlja občinske posle, kakor da se vtika v reči, ki ga nič ne brigajo?! On je občinski služabnik; plačuje ga vsa občina s svojimi davki; tudi vsi, ki nismo liberalci, moramo za njega plačevati.

c Dramlje. Izobraževalno društvo ima svoj shod na dan sv. Treh kraljev.

c Sv. Miklavž nad Laškim. V kratkem priredi naše izobraževalno društvo tombolo in poučni govor o živinoreji.

c St. Jurij ob juž. žel. Katoliško bralno društvo v St. Juriju ob juž. žel. želi vsem članom, podpornikom in prijateljem srečno novo leto! — Odbor.

c St. Jurij ob juž. žel. Požarna brama okolica St. Jurij ob juž. žel. želi vsem društvenikom in dobrotnikom društva veselo novo leto! — Načelstvo.

c St. Jurij ob juž. žel. Volilci občine trg St. Jurij ob juž. žel., pozor! Imenik volilcev občine trg St. Jurij je postavljen že na ogled od 27. dec. in bo razpoložen do 10. jan. Vsi davkoplačevalci, poglejte, če ste vpisani v imenik, drugače ne boste smeli voliti, če niste vpisani v imenik. Torej še enkrat pozor na imenik!

c Smarje pri Jelšah. Dne 28. t. m. umrl je nekaj daleč okoli znani gostilničar in mesar Karol Jadič ml. v gostilni gospoda Grada, h kateremu je na Božič še sam prišel. N. v. m. p!

c Gornjigrad. Naši liberalci radi govorijo o blamažah. Ko bi le svoje strahovite blamaža hoteli videti. Ali ni to blamaža, če skupščina okrajnega zastopa da odboru krepko klofuto s tem, da mu noče potrditi računov za leto 1906 in 1907? Natančne podatke o tem krasnem računu bomo prinesli, ko bo zopet skupščina, kajti zadnja skupščina ni odboru potrdila računov. Ali ni to blamaža za liberalce, da so nameznavali sklicati protestni shod zoper Nemce in pozivati

k bojkotu, ravno med tem je pa tista liberalna stranka naročila svoje potrebščine za teater v Neu-Ruppinu od Prusov, ki so največji sovražniki Slovanov. Ko bi to kupili vsaj pri avstrijskih Nemcih, ne — naši liberalci hočejo plačevati v rajhovskih markah. Ali ni to za liberalce blamaža, ko so naenkrat trdili pri svoji posojilnici, da izplačajo hrailne vloge le tistem, na česar ime se glasi knjižica, dasi je to zoper vsa pravila, a ko se jih je malo postrashilo z advokatom, so si pa koj premislili. Ali ni to blamaža, da še dosedaj ne pokaže pri posojilnici računski zaključek za leto 1907? Nadalje! Žakaj molčite o tem, gospodje od občine, kako ste sestavljali volilni imenik za občinsko volitev? Učitelja, ki je bil komaj mesec dni v Gornjemgradu, ste takoj vpisali; kaplana, ki je bil tedaj že 14 mesecev v občini, ste pa izpuštili. Ravno tako so „pozabili“ na odličnega častnega občana, mil. knezoškofa Ijubljanskega, in so ga izpuštili. Ko bi prem. gospod knezoškof ne imel preveč važnejših opravkov, gotovo bi vam v zahvalo vrnil diplomo. Se boljše! Reklamacijska komisija je smatrala dva sodna oficijanta, ki ne plačujeta nobenega osebnega davka, za c. kr. državne uradnike in jih je sprejela v volilni imenik. Ja, ja!

c Izobraževalno društvo v Št. Petru v Sav. dol. vabi na veslico, ki se vrši v nedeljo, dne 3. januarja 1909 ob 3. uri popoldne v prostorih g. Alojzija Šribarja v Dobrteši vasi.

c Sv. Jurij ob juž. žel. Katoliško bralno društvo pri Sv. Juriju ob juž. žel. ima dne 10. januarja 1909 po večernicah svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom v spodnji dvorani na Kukovičevem. Po občnem zboru je tamburanje in petje. Vstopina je prostta. Vsi udje in prijatelji društva se k mnogobrojni udeležbi uljudno vabijo. Odbor.

c Kmetijsko kat. izobraževalno društvo na Frankolevu predrečouči shod v nedeljo dne 3. prosinca 1909 v sobi občinske pisarne. Na shodu bode predaval potovni učitelji g. Gorican o kmetijstvu. K občini udeležbi uljudno vabi predstojništvo.

c Št. Jurij ob juž. žel. Podružnica c. kr. kmet. družbe v Št. Juriju ob juž. žel. vabi vse ceju, člane in prijatelje podružnice na svoj III. redni občni zbor, ki se vrši z običajnim sporedom dne 10. prosinca 1909, ob 1. uri popoldne v dvorani g. Al. Nendl v Št. Juriju ob juž. žel. Vrši se tudi podčutno predavanje dež. potovnega učitelja g. Martina Ješevšek. K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno vabstvo.

c Ustanovni zbor „Izobraževalnega društva“ pri sv. Emi je izvolil sledči odbor: predsednik Andrej Janez, posest podpredsednik č. g. župnik Jožef Plepec, tajnik Jurij Kovačič, tajn. nam. Žolger Franc, blag. Franc Gril, blag. nam. Drolenik Valentin, knjižn. Franc Ogrizek, revizor: Anton Ogrizek, stud. iur. in Matevž Strašek. Poročilo prihodnjie.

Brežiški okraj.

b Malikamen. Smrt ne izbira, temveč od kraja pobira kakor pač zavilji svojo koso. Tu pade pod njo dozorela trava, tam zopet nežna cvetka v najlepšem pomladnem cvetu. Tako je tudi tukaj nemila smrt poobraša pridno, krščansko deklico, Marijo Radaj, v najlepši mladostni dobi, staro 24 let. Ob odprttem grobu so ji zapele pevke: „Na grobeh“ in „Nad zvezdami.“ Ob tvojem grobu, draga Micka, žalujejo posebno stariši, katerih up in tolažba sta s teboj vred pokopana v hladnem grobu; dalje žalujeta brata, ki sta s teboj izgubila ljubo, edino sestro in sploh mladina draga tovarišico. Mi ti pa kličemo: Mirno spavaj, draga Micka!

b Pismo s slovenskim naslovom me pride po svetu? Nedavno je iz Amerike došla razglednica, ki na naslovni strani razun početa ni imela nič druga nego besede: „Gospod Alojz Kalina, hotelir na Griču pri Brežicah. Čatež.“ Ako pa pri nas oddaš pismo naslovljeno v Jarenino, Vuzenico, Konjice itd., bo pa hodilo Bog vedi kje po Galiciji, Bosni in po Češkem, samo v prave roke ga naši vzorni nemškatarski poštni uradniki ne znajo spraviti!

b St. Vid pri Planini. V nedeljo dne 27. dec. smo imeli zopet dve gledališki predstavi, kateri je priredilo tukajšnje Gospodarsko bralno društvo, in sicer se je igrala igra „Lurška pastarica“, katero so predstavljale mladenke Marijine družbe, in igra „Krčmar pri zvitom rogu“, ki so jo predstavljali mladeniči tukajšnje Marijine družbe. Obe igri sta se vrlo dobro obnesli. Soba je bila natlačeno polna. Vsem igralkam in igralcem izražamo tem potom najiskrenje zahvalo za njihovo veliko požrtvovalnost in trud, ki so ga imeli zraven. Od naših vrlih igralcev in igralk pa pričakujemo, da nam kmalu zopet priredijo kaj jednakega. Korajža velja!

b Pilštanj. Zima je sicer zunaj; toda v naših dušah je začela cveteti blagodejna pomlad. Kako tudi ne — saj se vsako nedeljo zbira nad 200 naše nadpolne mladine v prostorih našega „Kat. slov. izobraževalnega društva“. Tukaj se navdušujemo za vzore, katere bi moral imeti naša slovenska mladina. Kaj lepo nam je te vzore zadnjo nedeljo orisala mladenka, Bevčeva Cilika. Poznamo jo že sicer kot izvrstno igralko pri naših ljudskih igrah, toda, da nas bo v tako krasnem govoru tako navdušila za cilje in vzore naše slovenske mladine, tega pa nismo pričakovali. Pa tudi naši fantje ne zaostajajo. To nam svedočijo krasna predavanja prejšnjih nedelj: a) Zakaj in kako naj se izobrazuje slovenska mladina. b) Kako moramo čitati knjige in časopise. c) Začaj nismo izgubili svojo narodnost. d) Da, celo na prepotrebeno gospodarsko polje smo se spustili. Kaj mično in zanimivo nam je razlagal naš vrl mladenič J. Vrenko o novih amerikanskih nasadih. Tako živimo na našem starodavnem Pilštanju. Včasih si pa zapojoemo kako narodno, da mogočno odmeva ob razvalinah starodavnih gradov lepa slovenska pesem.

b Kozje. Gospodarsko bralno društvo je imelo v nedeljo dne 20. dec. svoje letno občno zborovanje in volitev novega odbora. Voljem so gospodje: Marko Tomažič, predsednik; Ivan Sketa, podpredsednik; Mihael Pustišek, tajnik; Vinko Bostošek, blagajnik; Jožet Prešiček, knjižničar; Anton Maček in Avguštin Palir, odbornika; Vinko Höfler in Janez Planinc, namestnika. Tako je tedaj sestavljen nov odbor in upamo, da bo tudi marljivo deloval. Opozorimo že danes, da se v kratkem zopet priredi igra, ki bode povzročila mnogo smeha in zabave. Vsem prijateljem društva pa želimo vesele božične praznike in srečno novo leto 1909.

Drobčinice.

d Darovi cesarju ob njegovi 60letnici. Ob svojem 60letnem vladarskem jubileju je dobil cesar toličko darov iz Avstro-Ogrske, kakor tudi iz inozemstva. da imajo uradniki na dvoru polne roke dela, da vse pregledajo in urede. Zlasti mnogoštevilne so literarne in umetniške posvetitve: Ode, himne, novele, essayi, razprave, statistike, biografije; potem glasbena dela: koračnice, gavotte, valčki, simfonije, dalje fotografije, slike, risbe, rezbe, kipi itd. Nek kmetič je napravil cesarju en par toplih lovskih copat iz klobučevine in jih sam prinesel na dvor, češ, da se cesar ne bo zopet prehladil. In res, dar je bil hvaležno sprejet. Nek drug kmetič iz Ogrske pa je pripeljal z ogrskim trakom ovenčano jagnje; lepo živalico so pokazali cesarju, ki je ukazal, da se jo spravi v Schönbrunn. Od ženskega dela svojih državljanov je dobil cesar kar cele zaloge nogavic, robcev in drugega perila iz finega domačega platna ali batista, vse izredno skrbno izdelano in zaznamovano s cesarjevimi inicijali. Zlasti krasne so vezenine bukovinskih kmečkih žen in pa preproge, zavese itd. s Sedmograške. Pa tudi na cesarjev okus z ozirom na jedi in pijače ljudstvo ni pozabilo. Najboljše izmed najboljšega je romalo na cesarjev dvor: kumarice, čebula in različna zelenjava — z vsem tem je dvorna kuhinja za dolgo založena. Češko pivo leži poleg vin iz vseh vinarodnih dežel Avstro-Ogrske; potem sir, sadje, pitane goši, surovo maslo, jajca, klobase itd. itd. Z eno besedo: kar sta zmogla um in dlan, vse je bilo poklonjeno cesarju. Končno ne smemo pozabiti še nekega Galičana, ki je pisal na dvor, da je spisal 78 vrstic dolgo slavnostno pesem, ki bi jo rad cesarju osebno prečital, kajti je res zelo patriotska in zanimiva. Seveda so možu pisali, naj ne povzame dolge in drage poti na Dunaj, ker cesar res nima časa, da bi si puštil deklamativni pesmi.

d Božičnih daril za vojake v Bosni in Hercegovini je dunajsko in graško časopisje nabralo že veliko število. Samo gospa pl. Vesbach na Dunaju je odposlala 100.000 K. Zbirke posameznih listov so uprav ogromne. Izšle so tudi posebne „vojaške znamke“ na korist avstrijskim vojakom ob avstro-ogrski meji.

d Grozovit potres v Južni Italiji. Strahovit potres je bil dne 28. t. m. v Južni Italiji. Središče potresa je bila Messina. Begunci, katere je pripeljal nek razdiralec torpedovk v Palermo, javljajo, da sta mesti Messina in Reggio di Calabria popolnoma porušeni. Razvaline so začele goreti in se dviga nad razrušeno Messino gost dim. Po potresu je nastal silen vihar ter se utrgal oblak. Mrtvih da je 20.000 oseb. Prebivalstvo je bežalo v cerkve, ki so se pa tudi podrele in zagreble pod razvalinami na tisoče ljudi. Begunci so tako preplašeni, da so skoraj blažni. Mrtev je v Messini župan in več poslancev. Potres je spremeljaval tudi podmorski potres, ki je valove visoko kot hiša metal proti mestu. Valovi so bili visoki 10 metrov, glavni sunek je trajal 32 sekund. Podobno je bilo v Cataniji. Tu je podmorski potres trajal 42 sekund in je morje poplavilo obrežje. Ne-kaj hiš in cerkva je čisto razpokanih. Vojne in druge ladje so odlpule na pomoč z vojaštvom. Italijanski kralj se je s posebnim vlakom odpeljal v Neapol, da se popelje na kraj nesreče. Iz Palerma se je odpeljalo v Sicilijo 6000 vojakov.

d Cudna zgodba iz neke pošte. Neki gospod, vrl narodnjak, je poslal za Društveni dom v St. Ilju prispevki po poštni nakaznici, na katero pa je samo napisal: p. Sv. Ilja. Ta nakaznica je potem srečno romala po dveh drugih St. Iljih, St. Ilja v Slov. gor. pa ni našla, ampak je čez več dni priromala tje, od koder je bila poslana. Cudno je pri tem samo to, da pošljatev ni našla St. Ilja v Slov. gor., kjer je pošta, dočim je romala po drugih St. Iljih, kjer ni pošte. Sploh pa je pri mnogih naših poštah takšen red, da je treba korenite izpremembe.

d Nesramnost laške iredente. Dunajski „Vaterland“ poroča: Kako globoko je v Italiji sovraštvo proti Avstriji, priča poročilo iz Rima, da je te dni visela v dvorani časnikarskega sindikata (pravno zastopništvo) slika Oberdankova, pod to sliko pa fotografija našega cesarja, obešena na vrv. Ker slike niso odstranili, so ondotni avstrijski časnikarji izstropili iz sindikata.

Književnost.

§ „Na smrt obsojeni?“ Narodna igra za večje društvene odre je ravnokar izšla v tiskarni Družbe

sv. Mohorja v Celovcu, in sicer iz peresa slavnega in priljubljenega pisatelja, našega štajerskega rojaka Ksaverja Meška: „Na smrt obsojeni.“ Dramatska slika v treh dejanjih. Lansko leto so to pretresljivo igro iz življenja koroških Slovencev uprizorili v ljubljanskem gledališču in tudi v Mariboru, toda v silno skrajšani in popačeni obliki. V tisku je celotna in deloma tudi predelana. Boljši odri naših društev s spretnimiigradi se je bodo morda lotili; utis bo globok. Vsekako pa si naj igro nabavijo vsa društva za svojo knjižnico.

§ Cas. Znanstvena revija Leonove družbe. Letnik III., zvezek 1. in 2. Vsebina: Urban Tekstor in prvi spor z luteranstvom (prof. dr. Jos. Gruden). Psihologija mas (Fr. Terseglov). O kartelih in trutih (drž. posl. dr. Jan. Ev. Krek). O socialni etiki in pedagogiki (šolski svetnik prof. dr. J. Bezjak). Novi čuti (dr. Fr. Grivec). Matija Naglič in njegova rokopisna ostalina (Fr. Rebol). Ali so na zvezdah živa bitja (kanonik Iv. Sušnik). Nekaj slovanskih vprašanj (dr. L. Lenard). Nove knjige, listek, glasnik Leonove družbe.

Najnovejše novice.

Umrl je v Pilštanju vpokojeni nadučitelj jubilar gospod Jožef Cižek. Rajni je bil vrl katolički mož. Slava njegovemu spominu! Naj v miru počiva!

Braslovče. Bralno društvo ima svoj redni občni zbor dne 10. jan. popoldne po večernicah v društvenih prostorih z običajnim vsporedom. K mnogobrojnim udeležbim prav uljudno vabi odbor.

Socialni tečaj v Soštanju, ki se je vršil dne 29. in 30. dec., se je vrlo dobro obnesel. Udeležnikov je bilo samo iz šošanskega okraja okoli sto. Govorili so gospodje nadrevizor Pušenjak, dr. Verstovšek in dr. Kovačič.

Tudi v Ljutomeru je bil socialni tečaj, ki se je vršil isti čas ko v Soštanju, prav dobro obiskan.

Vsled potresa v Siciliji je baje 148.000 ljudi mrtvih.

Obsojeni so bili predvčerajšnjim v Celju vsled izgredov dne 20. sept.: Anton Gaischek v tridnevni zapor ter povrnitev stroškov, Peter Hess v globo 10 kron in Konrad Jevšenak na 24urni zapor ter povrnitev stroškov.

Listnica uredništva.

Prepozno smo dobili: Slovenjgradec, Sv. Lenart nad Laškim. Oba dopisa sta za prihodnjo številko že zastrela. — Prihodnjih pride: Dunaj, Sv. Lenart v Slov. gor., Dramlje, Kapela, Št. Ilj. Globoko: Še enkrat ponavljamo, kakor smo že večkrat storili, da taki slavospevi gospodom niso ljubi. — Loka: Preosebno. — Konjice: Ze prestaro. — Sv. Peter v Sav. d.o.l. V celoti žal ne moremo prnesti, prenarediti nam pa ne pustite, torej? Pozdravljeni! — Sv. Tomaž pri Ormožu: Dovolite nam, da še s tem nekoliko počakamo.

V poslano.

Gospod J. E. Weixl, Maribor.

Z veseljem Vam naznam, da sta moja putana — ki sta najbrže že bila bolana, ko sem ju kupila — že uporabo Vašega sredstva „Palma“, rešena. Ko že 3 dni nista ne jedla ne pila, sem jima vsakih 2 ur po 1 srednjo žlico od „Palma“ zaliha. Kmalu sta začela sama zohati ter Palma piti, in v 14 dneh sta bila — kljub velikemu mrazu — ozdravljena. Za božič sicer ne bosta pripravna, a smelo ju snatram za dobro noveletno počenko. Z dobro vestjo morem torej vsakemu posestniku perutnini Vaš res neprecenljiv preparat „Palma“ priporočati.

Z udanostjo C. Vučnik, m. p. nadučiteljeva vdova. Maribor, 20. decembra 1907.

26. nov. 1908. — Prvo državno perotnino- in kuncerejsko društvo na Dunaju je vsled skozi več mesecov z „Palma“ dosegli ugodnih preskuševalnih uspehov vpeljalo ta preparat v svoja velika društvena rejišča.

Naznanilo.

Štajerski deželnih zbor bo tudi v letu 1909 priredil višnarske tečaje, na katerih se bodo temeljito izobrazili preddelavci v viničarji za amerikanske nasade in sadonosnike. Ti tečaji se bodo vršili na: 1. deželni sadarski in vinarski šoli v Mariboru, 2. deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Lipnicu, 3. deželni viničarski šoli v Ljutomeru, 4. deželni viničarski šoli v Gornji Radgoni in 5. deželni viničarski šoli v Skalcah pri Konjicah.

Tečaji se začnejo 15. februarja in končajo 1. decembra 1909. Sprejeto se bode v Mariboru 14, v Silberbergu 24, v Gornji Radgoni 16, v Ljutomeru 12, v Skalcah 12 posestnikh in viničarskih sinov.

Ti dobijo v omenjenih zavodih prostoto stanovanje, hrano, in mesečno 8 K plače.

Izobrazba na teh tečajih je v prvi vrsti praktična in le toliko teoretična, kolikor je potrebno za preddelavce in samostojne viničarje. Po sklepnu tečaja dobri vsak udeležence spričevalo o svoji uporabi. — Za sprejem v enega teh tečajev morajo prosilci vložiti določeno zbirko 1909 prošnjo na deželni odbor. V prošnji je natanko navesti, v kateri kraj želi prosilce. Prošnji je priložiti: 1. zdravniško spričevalo, da nimam prosilce nalezljive bolezni, 2. hravstveno spričevalo od župnijskega uraca, 3. dokazilo, da je star 16 let, 4. odpuštno spričevalo iz ljudske šole.

Pri vstopu se mora vsak zaveti od 15. februarja do 1. decembra 1909 neprenehoma ostati v tečaju in kar se tiče izobrazbe ubogati vsa navodila deželnih strokovnjakov.

Gradeč, 24. dec. 1908.

Od deželnega odbora štajerskega.

1063

Pojasnila o inseratih daje

upravnosti samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 24. decembra 1908.

Gradeč	17 49	4 87	5
Dunaj	30	5 51	21 23

1036

Volar, vajan poljskega dela in živinoreje, češ 30 let star, z dobrimi priporočili, se sprejme takoj v stalno službo za letno plačo 150 K v stolnem župnišču v Mariboru, stolni trg št. 20. 1064

Ženitna ponudba. Zelezniki uslužbenec se želi seznaniti z gospodinjo z nekaj premoženjem. Ponudbe pod šifro: „Zelezniki uslužbenec“ na uredništvo. 1054

Služba organista in cerkvenika želi takoj nastopiti izvedbeni Cecilianec, dober krojač, zanesljivega obnašanja. Ako je treba, nastopi tudi tajništvo. Franc Roveredo organist Markt-Griffen Kärten. 1060

2 žagarja in 1 kurjač (Heizer) se sprejme takoj na parno žago. Zagari morajo znati delati na (Kreis gater) delo od kosa; plača dobra, trezni imajo prednost. Več se dogovori pismeno. L. T. parna žaga. Spod. Idrija (Kranjsko). 1061

Najboljše harmonike, glasne, po nizki cenji izdeluje Franc Bukšek, izdelovatelj harmonik na Bregu pri Ptaju. 1049

V trgovino z mešanim blagom se se sprejme deklica, z začetno plačo mesečno 7 K. Naslov v uredništvu. 1050

Samo dva dijaka

ali gospodični pod strogi nadzorstvom sprejme nadučiteljeva vdova. Naslov in pojasnila pr. Šijanc, vad. učitelj, Maribor. 1052

Orglavec in cerkvenik se sprejme na Zuzmu. 1051

Iščem kompanjonja ali prodam, žago, mlin, kovačijo, tovarno samokolnic, veliko vodno moč na lepem kraju, bližu kolodvora. Več pove uredništvo tega lista. 1042

Učenec, dobre staršev, več obeh deželnih jezikov, se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom. Anton Pleterski, Kozje. 1046

Pošten fant, ki bi imel veselje se učiti kot cecilijski organist, in tudi mizarstvo, se takoj ob novem letu sprejme; zglasit se je treba pri Gregor Sobci, organist v Grebinji Markt-Griffen Koroško. 1045

V najem se dajo z dnem 1. aprila 1909 prostori za trgovino v trgu Mozirje, katerih najemnik je sedaj trgovec, Rudolf Pevec. Trgovina se nahaja v bližini farne cerkve in so tudi pogoj (najemnina) primerni. Pogoji zvejo se posebno pri posestnici Ani Strenčan v Mozirju. 1043

Oglas. Na prodaj je na Slov. Koščekom gostilna pri farmi cerkv poleg žel. postaje ter premogokopa oddaljeno samo II. postaj od Celovca ter jezera. H. gostilni pripada nekaj njiv, travnikov, in gozd. Hiša je enonadstropna, na novo zidan, h. k. ter pripada naravna prostorna klet v skalo, kar je najbolj pripravno za večjega vinoigradnika ali vinskega trgovca. Kupci naj se blagovojjo obrniti na France Kamnikar, v Ljubljani, Soteska it. 4. 1016

Proda se novozidana hiša s 3 stanovanji in trgovino z mešanim blagom. Obstoji iz gospodarskega poslopja, živinskoga in treh svinjskih klevov. Vrt. Pebrežje št. 215 pri Mariboru. 1013

Isti deluje, da postanejo laci gosti, dolgi in odstranjujejo prhljaj (luskinje) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: eden lončni 8 K 60 v, dva lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod nazivom: P. Juršič, lekar, Pakrac Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštним povzetjem.

Ruske galošne z zvezdo

„Provodnik“, usnjate gamašne, razne copate, dežnike, nogavice in rokavice, priporoča

P. Kostić

v Celju. 175 (1)

Sobo s hrano išče mirna oseba za takoj ali nekaj pozneje; naslov v upravnosti tega lista pod znamko „Soba“. 1029

Kolarski učenec se takoj sprejme pri Jakobu Jurkoviču, kolar K

RUDOLF NOVAK,

jeremnar, sedlar in mošnjar
samo lastni izdelki in najboljše blago
Priporoča p. n. občinstvu vse vrste konjske oprave, jezdne
Priprave, reči potrebne za potovanje itd., najboljše mošnje
za sejme. Maribor ob D. Burgplaž št. 2.

Naznanilo.

I. Žolger, trgovec na Bregu pri Ptaju, naznanja, da
je dolgotrajno bolezen srečno prestal in spet deluje v trgovini.
Vabi torej prijazno vse svoje stare znance na obilni
obisk; posebno pa še povdarja, da ima v zalogi vžigalice
v prid obmejnemu Slovencem. 1027

Združeni trgovci v Savinski dolini

opozarjajo slavno občinstvo na ukaz graške trgovske zbornice, da je pod kaznijo od 50–100 K prepovedano novoletna in druga darila dajati. 1047

Cepljene trte

I. kakovosti vseh najboljših vrst na običajnih podlagah imajo za oddati:
I. štajerska, trsničarska zadruga, pošta Juršinci pri Ptaju;
trsničarska zadruga pri Sv. Bolfanku pri Središču;
trsničarska zadruga v Ljutomeru;
trsničarska zadruga v Žetalah pri Rogatcu; 865
Ceniki so na zahtevanje brezplačno na razpolago.

Naznanilo.

Vinogradnikom naznanjam, da imam 50.000 cepljene trte na prodaj in sicer vrste Mosler na portalis 20.000, Burgunder beli 20.000, Silvanec na Portalis 10.000. Trte so dobro zarašcene in vkoreninjene. Cena 100 komadov 15 K in korenjaki so tudi Rip. Portalis 10.000 stanejo 100 komadov 3 K. Kupci se naj blagovolijo oglasiti, dokler je kaj zaloge.

Ivan Verbjak,

posestnik in trinar, Spodnji breg, Ptuj. 982

Milan Hočevar-Celje

Glavni trg štev. 10.

Priporoča za napravo domače pijače posebno dobro pripravo ali tvarino, tudi za vse vrste žganja in likera. Olja, švicarskega sira, ogrske salame, kave 1 kg od 2 K naprej, rogatsko in radajnsko kislo vodo, galico, žveplo in rafije. 180

Jamčim za dobro in solidno postrežbo.

V Gornji Poljskavi pri Pragarskem ima tvrdka K. & R. JEŽEK

veliko zaloge vseh vrst kmetijskih strojev in se vsem kmetom posebno priporoča. V zalogi so vedno vitli ali gepepli, predležja mlatilnice, slamoreznice, reporeznice, mlini za jabolke, grozdne stiskalnice, zitne čistilnice, drobilni mlini, brane, plugi itd. Podpisani posreduje naročila na vse vrste kmetijskih strojev, sesalk, benzinovalnih motorjev, motorje na plin, stroje za opeko, opreme za opekarne itd. — Zmerne cene, ugodni plačilni pogoji, tudi se vsa popravila sprejemajo in po nizki ceni zaračunijo. Zastopnik in oskrbnik zaloge Franc Kampuš v Gornji Poljskavi pri Pragarskem. 484

Solestrom IDRAVLJE, SLABOMU JAKOSZ

Pozor! Citaj!
Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovito, izvrstno delujoče sredstvo pri bolezni v želodcu in črevih, osobito se priporoča — pri zaprtju in nerendum odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomankanju teka, krčih i. t. d. Nedosežno sredstvo za vzdružanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, vseh siguren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanaestostenica) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošlja. Prosimo, da se načrta naravnost od:

P. Jurišića,
lekarnarja v Pakracu št. 201 (Slavonija).

Veselo, srečno novo leto

želite vsem cenjenim gostom, znancem in odjemalcem ter se tudi za naprej priporočata
Jožef in Alojzija Kirbiš, 1055
gostilna in mesarija, Maribor, Vlktrinoghofova ulica.

FRANC DIVJAK,

slikar in pleskar v Mariboru, župnijska ulica št. 7. želi slavnemu občinstvu prav veselo

Novo leto

1056 ter se priporoča še za nadalje.

Vsem mojim velečenj. dobrotnikom, naročnikom, znancem in prijateljem želim srečno

Novo leto.

Ob enem se priporočam vsem, naj mi blagovolijo to sedanje zaupanje tudi za naprej ohraniti.

Z odličnim spoštovanjem

1058 IV. Sojč, kipar Vitanje.

Priporočam veleč. duhovščini svoje

voščene sveče

najboljše kakovosti, lepo varčno goreče, po ceni, s frankirano pošiljatvijo.

Franc Gert,
medar in voščenčar, Maribor, Gesposka ulica.

Vinogradniki, pozor!

Kdor želi kupiti na suho cepljene trte najboljših vrst cepljeno na podlagi Rip.-Portalis in sicer 1. vrste 100 po 15 K, 2. vrste 100 po 9 K, korenjaki Rip.-Portalis 100 po 3 K, se naj oglasi na naslov: Valentin Rakusa, trtničar na Žvabi, pošta Sv. Tomaž pri Ormožu. 1058

Slovenec Konrad Skaza,
delavnica za vsa cerkvena dela v St. Ulrich, Gröden,
Tirol

se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloge sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastonj in franko. Postrežba solidna in hitra. 681

SVOJI K SVOJIM!

Semenska trgovina, edina slovenska odlikovana in strokovno uredena in umečno vrnarstvo je

Alojzij Korsika v Ljubljani,

katera obstoji že 34 let in si držim 460 vrst najboljših polskih zelenadnih in cvetličnih semen, za katere kakovosti jamčim, posebno za to leto sem se založil tako, da morem vsem zahtevam ustrezti; moja semena so vsa pri deželnem kmetijskem kemičnem preskuševališču preskušena. Tu se tudi združujejo venci in šopki sveži in suhi, kakor tudi vsi v to stroku spadajoči predmeti. Cenik za leto 1909 se dobi brezplačno.

Z odličnim spoštovanjem

1035 Al. Korsika.

Ceno posteljno perje.

1 kg sivega, puljenega K 2^{1/2}, pol belega K 2^{1/2}, belega K 4^{1/2}, prima perje mehkega, kakor puh K 6^{1/2}, veleprima, oglajenega, najboljše vrste K 8^{1/2}, mehkega perja (puha) sivega K 6^{1/2}, belega K 10^{1/2}, prsnega puha K 12^{1/2}, od 5 kg naprej poštne prosto.

Narejene postelje

iz gostonitega, rdečega, modrega, rumenega ali belega inleta (nankinga), pernice, velikost 170 × 116 cm z dvema zglavnicama, te dve 80 × 58 cm, zadešti naplojeno, z novim, sivim, očiščenim, košatinem in stanovitim perjem K 16^{1/2}, napol manja K 20^{1/2}, maha K 24^{1/2}, pernice sama K 12^{1/2}, 14^{1/2}, 16^{1/2}, zglavnica K 8^{1/2}, 350, 4^{1/2}, razpoložljiva po povetu, zavojnina zastonj, od K 10^{1/2}, naprej poštne prosto.

Maks Berger v Dešeniku štev. 235, Šumava.

Karne ugaja, se zameni ali pošlje denar nazaj. Ceniki zastonj in pošt. prosto.

Karol Kocijančič

kamnoseški mojster

MARIBOR, samo Schillerstrasse 25.

izdeluje slike, priznice, podobe in vsa druga stavbinska dela iz kamna, žrtvi, spomenike itd.

Zaloga izgolovljenih nagrobnih spomenikov.

456 Vsi marmornati olitarji v baziliki v Mariboru so moje delo.

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

456

? Kje?

Kupujemo po najnižji ceni ter najdemo veliko izbiro kakor:
Štofe in lodne za moške obleke.

Volne in ledne za ženske.

Cajge in platno.
Parhent in pred-pasnike.

Zimske rohce in nogavice.

Rokavice in dežnike.

Kravate in ovratnike.

Srajce in naramnice.

Obleke in zimske sukne.

Preproge in zastore.

Koce in odeje.

Ohrisatec in mizni pričepni, volneni in svilni robci.

Posebno velika izbera krasnih božič. daril.

Vse to se dobri v pravi slovenski trgovini

M.E. Šepelc

Maribor,

Grajski trg 2, Burgplatz 2.

POZOR:

Edina narodna trgovina z manufaktur. in špecerijskim blagom

L. Kuharič,

Ernest ::

priporoča cenj. občinstvu svoje velike, novo zaloge. Cene nizke, posredek. teža. Kdo koča dočka krepili, zato v narodno trgovino pri.

Pohištvo!

v veliki zalogi, kakor tudi matrace, divani, straže, postelje ter ogledala po najnižji cenai.

Franc Pleteršek, Maribor
Koroška cesta št. 10.

Zakaj?

kupujemo pri

JOŽEFU ULAGA V MARIBORU,
Tegetthoffova cesta št. 21.

Božič

pride in zato priporočam cenj. občinstvu, mojo veliko zalogo jaslic, svilenega pasirja, zlatih in srebrnih okrasov, molitvenike, fine kasete s pismenim papirjem, knjige s podobami, peresnike, albume za razglednice, slike in znamke, kakor tudi drugo galanterijsko blago, po najnižji ceni. Z velespoštevanjem

VILKO WEIXL Maribor, Gospodska ulica 33.

Svoji k svojim!

Nova trgovina

Fr. Bureš,

urar, očalar in zlator

v Mariboru

Tegetthoffova cesta 33,

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, dalnogledov, raznovrstne zlatnine po najnižji cenai. Garancija več let.

Vsi popravki se točno in hitro izvršijo.

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarevanje proti požaru in vpepelitvi po bliški nepremičnine vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mlbine itd. ter premičnine, kakor hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Pedružnica „CROATIA“ v Trstu, Corno št. 1.

II Glavna zaloga BARTHELNOVEGA apna za poklajo II Razne vrste travnega, detelnega, gozdnega in vrinarskega semena priporoča

Preselitev trgovine!

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem se z mojo trgovino preselil v Poštno ulico št. 8, ter prosim tudi tukaj za cenjeni in mnogobrojni obisk. Z velespoštevanjem

FELIKS ROP,

trgovina z manufakturnim blagom, Maribor, Poštna ulica št. 8.

POSLANO

Ni res, da so meni Nemci trgovino tako zibili, da ne morem prodajati, res je pa, da so mi pobili tri table z napisimi in okna na stanovanju, kar pa promet popolnoma nič ne ovira. Ker so moji napisi sedaj slabo čitljivi, prosim da se natanko pazi na trgovino z razbitimi tablami na voglu Graške in Rotovske ulice, ker to je prava slovenska trgovina, kjer se vse blago prav solidno in pošteno proda. Vzorce pošljem proti vrnitvi na vse strani franko in zastonj.

R. Strmecki, Celje

Trgovska hiša z manufakturnim blagom na debele in drobno.

Narodna gostilna Pri pošti

Maribor, Tegetthoffova cesta 49
priporoča vedno svežo pivo, izvrstna domača vina ter mrzle in tople jedi.

Mar. Meden.

Tovarna za glinske izdelke v Raču

izdeluje s parnimi stroji iz najboljše, večkrat premišljane gline priznane najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezno in vsakovrstno drugo strešno opeko, opeko za zid, za oboke, dimnike, rekontraopeke, piče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zalega tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamenerju A. Glaser-ju.

F. Prull = mestna lekarna pri c. kr. orlu
Maribor, Glavni trg št. 15. poleg mestne hiše.
Kapljice za svinje za rdečne bolezni.

Je izvrstno in poskušeno zdravilo za rdečne bolezni. Gotovo pomaga, že bolani svinji se lahko daje skrat na dan ena mala žlica. Cena 1 steklenice 1 K. Najboljša zdravila za domače živali ima in vsak dan po poštnem povzetju pošilja

Mestna lekarna F. Prull-jeva poleg mestne hiše.

Isvoji k svojim

R. Salmič, Celje

Narodni dom.

Največji in najcenejši eksport ur — srebrnine, zlatnine in optičnih predmetov. Naročite najnovejši cenik brezplačno.

M. Berdajs

Maribor!
Sofijin trg

Svoji k svojim.

Priporočam se slavnemu občinstvu za izdelovanje oblek za gospode in fante po najnovejšem kroju ter po jako nizkih cenah.

Z velespoštevanjem

Jakob Veziak,
krojaški mojster Maribor, Šolska ulica.

786

Pozor! Pozor!
Manufakturna trgovina
RUDOLF HÄVELKA V PTUJU

priporoča slavnemu občinstvu svojo veliko in novo zalogo raznovrstnega volnenega ter perljnega blaga za ženske, kakor tudi najnovejše štofe za moške obleke po primerno nizkih cenah. — Postrežba fočna in siroge sellinal.

Franc Divjak,

slikar in pleskar v Mariboru,

Župnijska ulica št. 7. se priporoča č. duhovčini in slavnemu občinstvu v izvrševanje najfinješega in prostejšega slikarstva in pleskarstva po zadovoljni ceni.

Franjo Horvat

cerkveni in sobni slikar,
Maribor, Kasinogasse št. 2
naznanja, da se je preselil iz Gornje Radgona v Maribor ter se veleč. duhovčini in p. n. občinstvu priporoča za slikanje cerkev v vsaki tehniki, altarnih slik in križevih potov kakor vse v slikarsko in plesgarsko stroko spadajoča dela, od priproste do najfinješje izpeljave. Bralnim društvom se posebno priporoča za slikanje odrov.

404

Demetrij Glumac

kotlar
Ptuj, Poštna ulica
in MARIBOR, Kaserngasse št. 13
priporoča spoštovanim kmstovalcem kolje in najboljše križevnice,
pri katerih jazdi za dobro in trpežno delo.
Fregervki vsake vrste ceme im hitre.
Kupujem starci baki, očki in nosišč po najboljši ceni!

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
Grajski trg št. 2 v hiši gostilne pri črnem orlu (Schwarzen-Adler).

Denarni promet je tekom osemnovečnega poslovanja čez en milijon kron.

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: na vade po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4 1/2%, na vknjižbo spleh po 5%, na vknjižbo in poročilo po 5 1/2% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgoce pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnika brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvenčni prazniki. — V uradnih urah se sprejema in plačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldna in od 2.—3. popoldne.